

การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาไทย
เพื่อการสื่อสารอย่างสันติในศตวรรษที่ 21 ให้แก่นักศึกษาคณะครุศาสตร์ภาษาไทย

Instructional activity management enhancing Thai language use skills for
nonviolent communication in 21st century for student teachers of Thai

Received: *July 15, 2020*

Revised: *September 22, 2020*

Accepted: *January 18, 2021*

บุญรอด โชติวชิรา

Boonrawd Chotivachira

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประเทศไทย

Faculty of Education, Chiang Mai University, Thailand

boonrawdchoti@yahoo.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารอย่างสันติในศตวรรษที่ 21 ให้แก่นักศึกษาครูภาษาไทย และเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารอย่างสันติ การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยแบบผสมระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 2 ที่ลงทะเบียนเรียนกระบวนวิชา 067433 (การพัฒนาทักษะการสอนภาษาไทย) จำนวน 34 คน ได้มาโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารอย่างสันติในศตวรรษที่ 21 แบบบันทึกการเรียนรู้ของนักศึกษา แบบสะท้อนคิดของนักศึกษา ผลงานของนักศึกษา และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารอย่างสันติ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณใช้สถิติเชิงบรรยาย คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้วิธีการพรรณนาความผลการวิจัยพบว่า ได้กิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารอย่างสันติในศตวรรษที่ 21 ให้แก่นักศึกษาครูภาษาไทย ส่วนผลด้านความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารอย่างสันติพบว่า ผลลัพธ์โดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.42 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.65 ผลการวิจัยจะมีประโยชน์ต่อการพัฒนา ส่งเสริมการทักษะใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารอย่างสันติให้แก่ผู้สอนและผู้เรียนเพื่อให้การจัดการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพและเกิดความเข้าใจอันดีระหว่างกันของผู้สอนและผู้เรียนและระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน

คำสำคัญ : การสอนภาษาไทย, การสื่อสารอย่างสันติ, ทักษะในการใช้ภาษาไทย, ศตวรรษที่ 21

Abstract

This research was aimed at organizing instructional activity management to enhance Thai language use skills for nonviolent communication in the 21st century for student teachers of Thai at the Faculty of Education, Chiang Mai University, and to study the opinions of the students about the instruction. The research employed mixed methods consisting of quantitative and qualitative research methods. The sample included 34 second year undergraduate students majoring in teaching Thai at the Faculty of Education who were enrolled in course number 067433 - Development of Teaching Skills in Thai Language. The sample was selected through purposive sampling. Research instruments included instructional plans for enhancing Thai language skills for nonviolent communication in the 21st century, reflection forms, students' classwork, and questionnaires asking students' opinions on the instruction to enhance Thai language skills for nonviolent communication. The quantitative data obtained were analyzed by using a descriptive statistical method to produce percentages, mean, and standard deviation. The qualitative data were analyzed through descriptive analysis. One outcome of the research was the organizing of instructional activities to enhance skills in using Thai for nonviolent communication in the 21st century among students majoring in teaching Thai. The students' opinions of the instruction, in general, were at a high level with a mean of 4.42 and a standard deviation of 0.65. The research results will be useful for development to promote the use of Thai language skills for peaceful communication for teachers and students in order to enable effective teaching and learning between teachers and students and between teachers and learners and between learners and teachers.

Keywords: teaching Thai, nonviolent communication, Thai language skills, 21st century

1. ความนำ

ทักษะการสื่อสารและทักษะการใช้ภาษานับว่าเป็นเรื่องที่ใกล้ตัวและมีความสำคัญอย่างมากกับบุคคลและสังคม ทักษะการสื่อสารและทักษะการใช้ภาษามีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับการศึกษา การเรียนการสอนเป็นการสื่อสารอีกรูปแบบหนึ่งที่มีทั้งผู้ส่งสาร คือ ครูผู้สอน สารคือ ความรู้หรือประสบการณ์ที่จัดขึ้น ผู้รับสารคือผู้เรียน มีกระบวนการเรียนการสอนประกอบด้วยเครื่องมือ สื่อการเรียนการสอนต่างๆ ภายใต้สถานการณ์ที่จัดขึ้นในห้องเรียนหรือนอกห้องเรียน ซึ่งจุดมุ่งหมายของการสื่อสารในการเรียนการสอนคือ การพยายามสร้างความเข้าใจ ทักษะ ความรู้ ความคิดต่างๆ ร่วมกันระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน ความสำเร็จของการเรียนการสอนพิจารณาได้จากพฤติกรรมของผู้เรียนที่มีการเปลี่ยนแปลงไปตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ตามลักษณะการเรียนรู้ต่างๆ แต่ปัญหาสำคัญของการสื่อสารในการเรียนการสอนคือ จะทำอย่างไรจึงจะสามารถสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนได้อย่างถูกต้อง ผู้สอนจึงจำเป็นต้องมีความรู้ความสามารถ มีทักษะในการสื่อสารและทักษะการใช้ภาษาในการเรียนการสอนต่างๆ อย่างถูกต้องเหมาะสม ดังเช่นงานวิจัยของ Ponmanee (2000) ศึกษาประสิทธิภาพการสื่อสารของนักศึกษาฝึกสอนวิชาภาษาไทย ซึ่งงานวิจัยนี้เป็นการศึกษาเกี่ยวกับวิเคราะห์พฤติกรรมการสื่อสารของครูในชั้นเรียน โดยใช้แนวคิดของนักภาษาศาสตร์นำมาเป็นกรอบทฤษฎีในการวิเคราะห์สร้างเครื่องมือการวิเคราะห์เพื่อประเมินประสิทธิภาพและจุดอ่อนในการสื่อสารของครู อันจะทำให้เกิดความคิดและวิธีการที่จะพัฒนาทักษะการสื่อสารของครูได้อย่างตรงเป้าหมาย สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากผลการวิจัยชี้ชัดว่า นักศึกษาฝึกสอนวิชาภาษาไทยในฐานะครูประสบปัญหาในการสื่อสารกับนักเรียน ในระยะแรกของการฝึกสอนข้อมูลจากครูพี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศ และนักเรียนกล่าวตรงกันในประเด็นการควบคุมชั้นเรียนและการสื่อสารกับนักเรียน ห้องเรียนมีความวุ่นวาย นักเรียนพูดแทรกการสอนของครู นักเรียนเล่นและคุยกันเสียงดัง ครูดูแลนักเรียนไม่ทั่วถึง ครูไม่สนใจ เมื่อถามหรือเมื่อต้องการให้ครูมาดูแลที่กลุ่มขณะทำงานกลุ่ม นักเรียนบางคนเห็นว่าครูสนใจและให้ความสำคัญต่อนักเรียนบางคนบางกลุ่มมากเกินไปและครูไม่เต็มใจที่จะตอบคำถาม แสดงอาการเบื่อหน่าย ไม่ยอมรับคำถามของนักเรียน นอกจากนี้ด้านปฏิสัมพันธ์ทางวาจาของนักศึกษาฝึกสอนวิชาภาษาไทยในฐานะครูยังทำได้ไม่ดีก็คือ เทคนิคการต่อว่า บ่น ตีตึงนักเรียน ที่จะทำให้เกิดผลทางบวกคือนักเรียนยอมรับผิดและขอโทษ ครูยังขาดวิธีการที่ดี ค่อนข้างกระทำอย่างตรงไปตรงมา

นอกจากปัญหาดังกล่าวข้างต้นแล้ว ยังพบว่าในปัจจุบันจะพบปัญหาหนึ่งที่เกิดขึ้นระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนหรือปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน ซึ่งสาเหตุของปัญหานี้ล้วนมาจากการสื่อสารและการใช้ภาษา หรือที่เรียกว่าการสื่อสารที่ด้อยประสิทธิภาพ Pruaksakullanunt (2009) กล่าวว่า การติดต่อสื่อสารของมนุษย์มักจะมีปัญหาและอุปสรรคหลายประการที่เป็นสิ่งสกัดกั้นการติดต่อสื่อสารให้ด้อยประสิทธิภาพลงหรือล้มเหลว (communication breakdown) ซึ่งปัญหาและอุปสรรคการติดต่อสื่อสารประการหนึ่งที่พบคือ อุปสรรคทางภาษา หมายถึง อุปสรรคที่เกิดขึ้นจากการใช้ภาษา การใช้คำคลุมเครือไม่ชัดเจน ภาษายาก ลำบากฟัง-อ่านไม่เข้าใจ ทำให้เกิดการตีความหมายผิด ตัวอย่างปัญหาหรือความล้มเหลวในการสื่อสารและการสื่อความหมายรวมทั้งการใช้ภาษาของผู้สอนในการเรียนการสอน ได้แก่ ผู้สอนบางคนใช้ภาษาไม่เหมาะสมกับระดับหรือวัยของผู้เรียน ผู้สอนบางคนใช้คำยาก ทำให้ผู้เรียนไม่เข้าใจความหมายบางคำและเนื้อหาโดยรวม ผู้สอนไม่คำนึงถึงข้อจำกัดและขีดความสามารถของผู้เรียนแต่ละคน จึงมักใช้วิธีการสอนแบบเดียวกัน ผู้สอนใช้

ถ้อยคำภาษาที่รุนแรงเพื่อกล่าวโทษ ตำหนิ ตัดสิน ตีความ วิพากษ์วิจารณ์ ดูถูก ฯลฯ ส่งผลกระทบต่อจิตใจและความรู้สึกของผู้เรียน เช่นเดียวกัน บางครั้งผู้สอนและเพื่อนร่วมชั้นเรียนก็ไม่มีทักษะการสื่อสารและทักษะการใช้ภาษาที่ดีและสุภาพทำให้เกิดปัญหาระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน และปัญหาระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนได้เช่นกัน หรือเรียกว่า การบูลลี่ (bully) เป็นการกลั่นแกล้ง การให้ร้าย การด่าว่า การข่มเหง หรือการรังแกผู้อื่น ซึ่งการบูลลี่ทางวาจา ทางคำพูด เช่น เยาะเย้ย ดูถูก เสียดสี นินทา โกหกบิดเบือน เพื่อให้เกิดความเจ็บปวด ปัจจุบันจะพบว่า การบูลลี่เป็นการกระทำที่มีพฤติกรรมกลั่นแกล้งรังแกผู้อื่น โดยเฉพาะคนที่อ่อนแอกว่าและมักเกิดขึ้นในโรงเรียนเกือบทั่วโลก ไม่ใช่แค่เฉพาะในประเทศไทย ข้อมูลจากเครือข่ายปกป้องเด็กและเยาวชนลดปัจจัยเสี่ยงทางสังคมร่วมกับศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและเยาวชน (ชาย) บ้านกาญจนาภิเษก มูลนิธิเครือข่ายครอบครัว และเครือข่ายนักกฎหมายเพื่อเด็กและเยาวชน สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส.) จัดเสวนาหัวข้อ “Bullying” กลั่นแกล้ง ความรุนแรงที่รอวันปะทุ” เพื่อหาทางออกและวิธีแก้ไขปัญหาเด็กโดนกลั่นแกล้งหรือบูลลี่ ได้ลงพื้นที่สำรวจความคิดเห็นเรื่อง “บูลลี่ กลั่นแกล้ง ความรุนแรงในสถานศึกษา” ในกลุ่มเด็กอายุ 10-15 ปี จาก 15 โรงเรียน พบว่า ร้อยละ 91.79 เคยถูกบูลลี่ ส่วนวิธีที่ใช้บูลลี่คือการตบหัว ร้อยละ 62.07 รองลงมา ล้อบุพการี ร้อยละ 43.57 พุดจาเหยียดหยาม ร้อยละ 41.78 และอื่นๆ เช่น นินทา ด่าทอ ชกต่อย ล้อปมต้อย พุดเชิงให้ร้าย เสียดสี กลั่นแกล้งในสื่อออนไลน์ นอกจากนี้เด็กๆ ร้อยละ 68.93 มองว่าการบูลลี่ถือเป็นความรุนแรงอย่างหนึ่ง (Bangkok Business News, 2020)

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น ดร.มาร์เซล บี โรเซนเบิร์ก (Rosenberg, 2015) ผู้ก่อตั้งและอำนวยการศูนย์การศึกษาเพื่อการสื่อสารอย่างสันติ ได้เสนอแนะแนวทางหรือหาทางออกของปัญหาที่เกิดการทักษะการสื่อสารหรือการใช้ภาษาในการเรียนการสอนระหว่างผู้สอนและผู้เรียนหรือระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน คือกระบวนการสื่อสารที่เรียกว่า “การสื่อสารแบบสันติ” หรือ Nonviolent Communication (NVC) เป็นการสร้างความเข้าใจและแก้ไขความขัดแย้งอย่างสร้างสรรค์ ซึ่งปรับปรุงแบบการพูดหรือการฟังใหม่ให้เป็นกลางที่สุดปราศจากการประเมิน การตัดสิน การวิจารณ์ คำสั่ง หรือการใช้ถ้อยคำภาษา รวมทั้งการแสดงออกในทางลบอย่างสิ้นเชิง ดร.มาร์เซล บี โรเซนเบิร์ก อธิบายว่า ห้องเรียนที่มีการสื่อสารอย่างสันติ เมื่อการสื่อสารระหว่างครูกับนักเรียนเต็มไปด้วยความเข้าใจเข้าใจว่าแท้จริงแล้วความต้องการภายในของศิษย์และครูคืออะไร การลงโทษก็ไม่มีที่จำเป็นในห้องเรียนเลย หากครูเปลี่ยนโรงเรียนให้เป็นพื้นที่แห่งการเรียนรู้อย่างสันติ ใจหัวใจทุกห้องฟังนักเรียนด้วยความเข้าใจ ไม่ใช่อำนาจและความรุนแรงทำให้นักเรียนหวาดกลัว การสร้างบรรยากาศอย่างสันติและความรักให้เกิดขึ้นทั้งกับครูและนักเรียนจะนำไปสู่ความเข้าใจกันและกันมากขึ้น ห้องเรียนก็จะกลายเป็นพื้นที่แห่งความสุขในการเรียนรู้ ได้มีผลงานวิจัยที่นำเอาหลักการการสื่อสารแบบสันติของ ดร.มาร์เซล บี โรเซนเบิร์ก ไปปรับประยุกต์ใช้ เช่น Wangtong (2014) ศึกษาประสิทธิผลการฝึกอบรมการสื่อสารอย่างสันติของบุคลากรในโรงเรียนเพลินพัฒนา ด้านผลลัพธ์พบว่า บุคลากรที่เข้ารับการฝึกอบรมและหัวหน้าสายงานเห็นว่ามีการใช้สื่อสารอย่างสันติอยู่ในระดับดี ผลการฝึกอบรมการสื่อสารอย่างสันติของโรงเรียนเพลินพัฒนานั้นส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นในองค์กร ที่สำคัญนั่นคือ การสอบถามถึงความต้องการกันและกันอยู่เสมอและในขณะเดียวกันก็ยังยึดหลักการสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ก่อนการแก้ไขปัญหา ถือได้ว่าเป็นก้าวแรกที่สำคัญในการสร้างรูปแบบการสื่อสารที่ดีในองค์กรโดยการสื่อสารอย่างสันติ

นอกจากนี้ทักษะการสื่อสารและทักษะการใช้ภาษาอย่างมีประสิทธิภาพเป็นหนึ่งในทักษะที่สำคัญและจำเป็นสำหรับผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 บทบาทและทักษะของครูผู้สอนในศตวรรษที่ 21 การเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 “ครู” ต้องเปลี่ยนบทบาทเป็น “โค้ช” ด้วย เนื่องจากในปัจจุบัน ความรู้มีมาก ครูจะจัดการอย่างไรเพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ให้หมด ผลวิจัยแนะนำว่า ให้สอนเฉพาะที่สำคัญๆ ผู้เรียนสามารถนำความรู้ที่ไปบูรณาการและต่อยอดได้ ส่วนความรู้ที่ไม่ได้สอน ผู้เรียนจะเรียนรู้ได้เอง สิ่งสำคัญในการเรียนการสอนในศตวรรษที่ 21 คือ ต้องเปลี่ยนวิธีการของการศึกษา คือ เปลี่ยนเป้าหมายจาก “ให้ความรู้” ไปสู่ “ให้ทักษะ” เปลี่ยนจาก “ครูเป็นหลัก” เป็น “ผู้เรียนเป็นหลัก” (Panich, 2013) ดังนั้น การจัดการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 นั้นส่งผลให้ครูผู้สอนจะต้องปรับบทบาทเป็นครูในศตวรรษที่ 21 และมีปรับกระบวนการจัดการเรียนการสอน คุณลักษณะของผู้สอนในศตวรรษที่ 21 ที่ผู้เรียนในยุคปัจจุบันต้องการเพื่อการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ เรียกว่าเป็น ผู้สอนพันธุ์ C (C-Teachers) (Budseeta, 2016) จาก 8 คุณลักษณะ พบว่ามี 2 ข้อที่น่าสนใจคือ C-Communication หมายถึง การที่ผู้สอนมีทักษะในการสื่อสารกับผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการพัฒนาทักษะเทคนิคการสื่อสารที่ดีด้วยการอธิบาย การใช้คำพูด และการเลือกใช้สื่อ และ C-Caring หมายถึง การที่ผู้สอนจะต้องมีมุทิตา ความรัก ความปรารถนา และความห่วงใยอย่างจริงใจแก่ผู้เรียน ทักษะ Caring นับเป็นอีกทักษะที่มีความหมายและความสำคัญมากต่อผู้เรียนจะเห็นได้ว่าผู้สอนต้องใช้ทักษะการสื่อสารหลายทักษะร่วมกันเพื่อจัดการเรียนรู้และถ่ายทอดให้ผู้เรียนมีความรู้ มีความเข้าใจ มีความคิด และมีทักษะด้านต่างๆ ซึ่งทักษะด้านการสื่อสารและการใช้ภาษาในการจัดการเรียนการสอนที่ผู้สอนทุกคนควรมีและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ได้แก่ ทักษะการฟัง ทักษะการอ่าน ทักษะการพูด และทักษะการเขียน โดยการสื่อสารในการเรียนการสอนต้องอาศัยทักษะพื้นฐานดังกล่าวนี้เพื่อให้ลักษณะการสื่อสารและการใช้ภาษาระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนเป็นการสื่อสารที่ให้เกิดความรู้ ความเข้าใจร่วมกัน กล่าวคือ เป็นการถ่ายทอดความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ ตลอดจนอบรมสั่งสอน อาจจะเป็นการสื่อสารแบบทางเดียวหรือสองทาง แต่ควรมีการเน้นหรือทบทวนคำสั่งหรือข้อตกลง เพื่อให้เกิดความจำและความเข้าใจที่ถูกต้องชัดเจน ผู้สอนควรรู้จักเลือกใช้ถ้อยคำพูดหรือภาษาท่าทางต่างๆ ที่เหมาะสมในการสื่อสารกับกระบวนการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ ผู้สอนที่มีการสื่อสารและการใช้ภาษาที่ดีจะช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความหมาย มีชีวิตชีวา ดังนั้นการสื่อสารของผู้สอนควรมีลักษณะของการสื่อสารและการใช้ภาษาที่จริงใจ สร้างแรงบันดาลใจ เป็นกันเอง แสดงถึงความเอื้ออาทร และมีทัศนคติที่ดีต่อกันระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนหรือระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนด้วยกัน

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยเล็งเห็นถึงปัญหาและความสำคัญดังกล่าวมาทั้งหมดข้างต้นในฐานะอาจารย์ผู้สอน นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ ผู้วิจัยมีความต้องการที่จะคิด สร้าง และพัฒนาออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาที่จะสำเร็จการศึกษาไปประกอบอาชีพครูอาจารย์หรือบุคลากรทางการศึกษาในอนาคตที่จะเป็นผู้สอนรุ่นใหม่ในศตวรรษที่ 21 ได้มีความรู้ ความเข้าใจ มีความคิด และตระหนักถึงความสำคัญของทักษะการสื่อสารและทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารอย่างสันติที่มีความจำเป็นและสำคัญมากในวิชาชีพครู โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักศึกษาที่เรียนในสาขาวิชาภาษาไทยที่ควรจะต้องมีทักษะการสื่อสารและทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อสื่อสาร สื่อความเข้าใจ สื่อความหมายกับผู้เรียนในการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จ การจัดการเรียนการสอนหรือการบริหารจัดการ ชั้นเรียนที่ทำให้ผู้เรียน

เกิดทัศนคติเชิงบวกกับห้องเรียน กับผู้สอนและกับเพื่อนร่วมชั้นเรียน ซึ่งการที่ครูผู้สอนมีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักถึงทักษะการสื่อสารและทักษะการใช้ภาษาไทยที่มีประสิทธิภาพแล้วนั้นย่อมจะส่งผลให้เกิดแก่ผู้เรียนด้วยเช่นกัน ผู้สอนจะเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่ผู้เรียน อีกทั้งยังช่วยสร้าง สอน และปลูกผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ร่วมกับผู้สอนเพื่อให้การเรียนการสอนประสบความสำเร็จ ห้องเรียนเป็นห้องเรียนที่มีอบอุ่น มีความสุข มีบรรยากาศของการเคารพกัน การเข้าใจกัน มีเมตตา การเห็นอกเห็นใจกัน ผู้สอนและผู้เรียนก็จะเรียนรู้ร่วมกันอย่างสันติ

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารอย่างสันติในศตวรรษที่ 21 ให้แก่นักศึกษาครูภาษาไทย

2.2 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารอย่างสันติ

3. สมมุติฐานการวิจัย

3.1 ได้กิจกรรมการเรียนการสอนที่ผู้วิจัยคิด วางแผน และออกแบบ ทุกๆ กิจกรรมสามารถช่วยส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารอย่างสันติในศตวรรษที่ 21 ให้แก่นักศึกษาครูภาษาไทย

3.2 ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารอย่างสันติอยู่ในระดับมาก

4. ทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดทฤษฎีการสื่อสารอย่างสันติ Nonviolent Communication (NVC)

นียมการสื่อสารอย่างสันติ

“การสื่อสารอย่างสันติ” (Nonviolent Communication) เป็นการสื่อสารที่ให้ความสำคัญกับความเห็นอกเห็นใจกัน การปล่อยวางการตัดสินวิพากษ์วิจารณ์กันทำความเข้าใจความรู้สึกและความต้องการของตนเองและคู่สนทนา ทั้งที่ได้รับการตอบสนองและไม่ได้รับการตอบสนอง ซึ่งเป็นการสร้างความเข้าใจ ความรู้สึกร่วมระหว่างตนเองและผู้อื่น (Stark, 2009)

เช่นเดียวกับ Steckal (1995) กล่าวว่า “การสื่อสารอย่างสันติ” ให้ความสำคัญกับกระบวนการสื่อสารและใส่ใจกับเนื้อหาของสารซึ่งสารนั้นต้องไม่ทำร้ายความรู้สึกของผู้รับสาร การใช้ภาษาแห่งความกรุณา (compassionate language) และการรับฟังผู้อื่นจึงเกิดความรู้สึกที่ดีต่อกันทั้งผู้ส่งสารและ ผู้รับสาร ความขัดแย้งกันจึงไม่เกิด

ดังนั้นตามแนวคิดทฤษฎีการสื่อสารอย่างสันติ Nonviolent Communication (NVC) ของ ดร.มาร์เซล บี โรเซนเบิร์ก (Rosenberg, 2015) ได้ให้นิยามของ “การสื่อสารอย่างสันติ” หมายถึง การสื่อสารที่ไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง โดยสื่อสารกับข้อเท็จจริงและเข้าใจความรู้สึกของอีกฝ่าย ซึ่งจะช่วยให้เกิดการหันหน้าเข้าหากัน

และร่วมมือกันในที่สุด โดยมุ่งเน้นที่การสานสัมพันธ์ผ่านการฟังอย่างตั้งใจ วิธีนี้จะเอื้อให้เราสามารถสร้างความเข้าใจและแก้ไขความขัดแย้งได้อย่างสร้างสรรค์ ทั้งกับผู้อื่นและตนเองโดยไม่ต้องใช้ความรุนแรง การสื่อสารอย่างสันติจึงเป็นเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาความขัดแย้ง เป็นการสื่อสารที่ให้ความสำคัญกับรูปแบบการเลือกใช้ถ้อยคำ ภาษา คำนิ่งถึงความรู้สึกและความต้องการของตนเองและผู้อื่น โดยเนื้อหาของสารจะต้องไม่ทำร้ายความรู้สึกของผู้รับสาร มีความเห็นอกเห็นใจต่อกัน

จุดมุ่งหมายของการสื่อสารอย่างสันติ

การสื่อสารอย่างสันติหรือภาษาแห่งความกรุณามีจุดมุ่งหมายในการสร้างและฟื้นฟูความสัมพันธ์จากภายในจิตใจ โดยการใช้ภาษาที่ไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้งและสร้างความเห็นอกเห็นใจกัน ซึ่งทักษะการสื่อสารอย่างสันตินี้เหมาะในการสร้างความสัมพันธ์ภายในครอบครัว โรงเรียน ที่ทำงาน และการสื่อสารภายในกับตนเอง (Rosenberg, 2005)

นอกจากนี้ Puddle Dancer Press (2005) อธิบายว่า การสื่อสารอย่างสันติเป็นการฝึกสติในการสนทนา เพื่อพัฒนาทักษะการสื่อสารโดยมีหลักการสำคัญ 2 ประการคือ

1) ความสามารถในการสื่อสารการพูดที่ไม่ทำให้อีกฝ่ายรู้สึกถูกตำหนิหรือถูกบังคับ

2) ความสามารถในการรับฟังตามปกติสารที่ส่งถึงกันจะมีค่าตัดสินวิพากษ์ วิจารณ์ ปนมาด้วย แต่การฟังแบบการสื่อสารอย่างสันติจะไม่นำถ้อยคำเหล่านั้นมาพิจารณาด้วย

ดังนั้นโดยสรุป การสื่อสารอย่างสันติเป็นการสร้างความรักความเมตตาต่อกันให้เกิดขึ้นจากภายในจิตใจ ทำให้ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสื่อสาร ก่อให้เกิดความสัมพันธ์อันดีต่อกัน การสื่อสารอย่างสันติ มีจุดมุ่งหมายในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสื่อสารของบุคคลจากภายใน ให้มีความเห็นอกเห็นใจต่อกัน สามารถรับฟังอย่างไม่ตัดสิน ซึ่งเป็นการลดความขัดแย้งและเสริมสร้างความสามารถด้านการสื่อสารต่อกัน (Rosenberg, 2015)

หลักการการสื่อสารอย่างสันติ

หลักการการสื่อสารอย่างสันติมีความเชื่อว่า มนุษย์ทุกคนโดยธรรมชาติเป็นผู้มีความกรุณา มีความรัก และความเมตตาแต่การเรียนรู้ภายในสังคมวัฒนธรรมสภาพสังคม ทำให้บุคคลต้องต่อสู้ดิ้นรน จึงเกิดความขัดแย้งความรุนแรง นำมาซึ่งการใช้คำพูดหรือการกระทำที่ไม่เหมาะสม (Puddle Dancer Press, 2005) แต่ภายใต้คำพูดหรือการกระทำต่างๆ นั้นคงแฝงไว้ด้วยความต้องการที่จะให้ความรักความเมตตาต่อกัน ซึ่งการสื่อสารอย่างสันติเป็นการเปิดพื้นที่ให้ได้สัมผัสกับโมตรจิตที่มีให้กันความเคารพในตนเองและผู้อื่น จึงทำให้บุคคลสามารถตอบสนองต่อความต้องการของกันและกันได้โดยไม่ขัดแย้งกัน

หลักความเชื่อพื้นฐานของการสื่อสารอย่างสันติมี 4 ประการ ได้แก่ 1) การใส่ใจและให้คุณค่ากับความต้องการของทุกคน 2) ให้ความสำคัญกับความเข้าใจความสัมพันธ์ก่อนหาทางแก้ปัญหา 3) เบื้องหลังการกระทำของมนุษย์ คือ การตอบสนองความต้องการบางอย่าง 4) มนุษย์ทุกคนมีความกรุณาเป็นพื้นฐาน (Uebergang aka, 2009)

Rosenberg (2015) สรุปหลักการสำคัญของการสื่อสารอย่างสันติ คือ การมีจิตตั้งมั่นในการสื่อสาร ตั้งมั่นในการสังเกตความรู้สึกความต้องการและการขอร้อง การให้ความเคารพในคุณค่าของทุกคน การเอาใจเขา

มาใส่ใจเรา จึงสามารถละวางการกล่าวโทษ ตัดสิน หรือพยายามบังคับให้ผู้อื่นเป็นอย่างที่เราต้องการด้วยการใช้สติไตร่ตรองคำพูด และการรับฟังผู้อื่นได้อย่างลึกซึ้ง ทำให้สามารถสื่อสารบอกความรู้สึกความต้องการและการขอร้องได้อย่างชัดเจน ให้ความสำคัญกับความรู้สึกและความต้องการมากกว่าวิธีการ จึงทำให้รับรู้ได้ถึงความรู้สึกและความต้องการที่แท้จริงทั้งของตนเองและผู้อื่น ซึ่งจะพบว่าไม่มีความแตกต่างกันเป็นความต้องการร่วม ทำให้ความขัดแย้งและความเข้าใจผิดกันน้อยลง ไม่เกิดความขัดแย้งต่อกันเข้าใจกันมากขึ้น กล่าวโดยสรุปได้ว่า หลักการสำคัญของการสื่อสารอย่างสันติคือ การซื่อสัตย์ต่อความรู้สึกและความต้องการของตนเอง รวมทั้งการใส่ใจเปิดใจรับฟังความรู้สึกและความต้องการของผู้อื่นอย่างไม่ตัดสิน เอาใจเขามาใส่ใจเรา ทำความเข้าใจกับความรู้สึกและความต้องการทั้งของตนเองและผู้อื่น หากความต้องการร่วม ซึ่งไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้งต่อกัน

องค์ประกอบของการสื่อสารอย่างสันติ

Rosenberg (2015) อธิบายองค์ประกอบของการสื่อสารอย่างสันติมี 4 องค์ประกอบ คือ การสังเกต (observation) ความรู้สึก (feeling) ความต้องการ (need) และการขอร้อง (request)

การสื่อสารแบบสันติมีองค์ประกอบ 4 อย่าง ที่ให้ลงมือปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ดังต่อไปนี้

1) การสังเกต (observation) การสังเกตคือขั้นแรก มาร์แชลชวอนให้เรานึกถึงเหตุการณ์ที่ทำให้เราไม่สบายใจ โดยละวางการตัดสิน การตีความ หรือต่อว่าต่อขานลง โดยให้ลองเล่าเหตุการณ์ทั้งหมดที่เกิดขึ้นเหมือนตั้งกล้องวิดีโอ

2) ความรู้สึก (feeling) ความรู้สึกนั้นเป็นสิ่งที่เรามีแต่กำเนิด ทั้งความรู้สึกด้านบวกและลบ หากเป็นความรู้สึกด้านบวก เช่น ดีใจ ภูมิใจ สนุกสนาน สดชื่น มั่นใจ ประทับใจ ฯลฯ นั้นเป็นสัญญาณว่าความต้องการบางอย่างในใจเรากำลังได้รับการตอบสนอง แต่ถ้าเป็นความรู้สึกด้านลบ เช่น กังวล โหมโ อิจฉา หมดแรง เหงา เบื่อ อาย ฯลฯ นั้นคือสัญญาณไฟแดงที่กำลังบอกว่ามีความต้องการบางอย่างที่ไม่ได้รับการตอบสนอง ฉะนั้นก่อนที่เราจะลงลึกไปถึงความต้องการ เราต้องดูเสียก่อนว่าความรู้สึกของเราคืออะไร

3) ความต้องการ (need) ในการสื่อสารแบบสันตินั้น ความต้องการมาจากคำว่า need ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานที่มนุษย์ทุกคนต่างมีร่วมกัน เป็นพลังขับเคลื่อนภายในตัวเราให้มีชีวิตชีวา ยกตัวอย่างเช่น ความรัก การยอมรับ ความเข้าใจ ความเคารพ มิตรภาพ ความสนุก ความเมตตากรุณา ความงดงาม ประสิทธิภาพ การพักผ่อน ทางเลือก ความหวัง ความปลอดภัยมั่นคง ฯลฯ

4) การขอร้อง (request) การขอร้องคือขั้นตอนสุดท้ายของการสื่อสารแบบสันติ ซึ่งจะเกิดขึ้นเมื่อเราตระหนักถึงความต้องการของตัวเองหรือผู้อื่นแล้ว เราจึงหาวิธีการตอบสนองความต้องการนั้นด้วยการขอร้อง

5. กระบวนการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย โดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 2 ที่ลงทะเบียนเรียนกระบวนวิชา 067433 การพัฒนาทักษะการสอนภาษาไทย (Development of Teaching Skills in Thai Language) จำนวน 34 คน

รูปแบบการวิจัย การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยแบบผสมระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้รูปแบบ Exploratory Sequential Design รูปแบบการศึกษาแบบสองระยะ (Creswell & Plano Clark, 2011) กล่าวคือ ผู้วิจัยเริ่มต้นวางแผนการวิจัยในระยะแรกด้วยการวิจัยเชิงคุณภาพ คือ ดำเนินการสอนเนื้อหากระบวนวิชา 067433 (การพัฒนาทักษะการสอนภาษาไทย) ปกติตามเนื้อหาและหัวข้อของกระบวนวิชาดังกล่าว แล้วจึงนำปัญหาและข้อค้นพบที่ได้จากการสอนของผู้วิจัยในฐานะผู้สอน ในระยะแรกเพื่อมาคิด สร้าง และออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนเพิ่มเติมโดยการเสริม เพิ่มเติมเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนในประเด็นหลักที่ต้องการจะส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารอย่างสันติในศตวรรษที่ 21 ให้แก่นักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยที่จะสำเร็จการศึกษาไปประกอบวิชาชีพครู ทำให้ได้กิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารอย่างสันติในศตวรรษที่ 21 ให้แก่นักศึกษาครูภาษาไทย แล้วนำข้อค้นพบจากการวิจัยเชิงคุณภาพนี้ไปสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเชิงปริมาณ คือ แบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อกิจกรรมจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารอย่างสันติ

เครื่องมือและคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ออกแบบและสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแล้วตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยทุกชิ้นโดยนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 คน พิจารณาตรวจสอบและปรับแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิก่อนนำไปใช้จริงต่อไป ดังต่อไปนี้

1) แผนการจัดการเรียนรู้กระบวนวิชา 067433 การพัฒนาทักษะการสอนภาษาไทย (Development of Teaching Skills in Thai Language) จำนวน 1 ภาคการศึกษา (ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2562)

ตามหัวข้อเนื้อหากระบวนวิชา (course syllabus) และผู้วิจัยในฐานะผู้สอนได้มีการเพิ่มเติมประเด็นเรื่องทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารอย่างสันติในศตวรรษที่ 21 ให้แก่นักศึกษา เนื่องจากเป็นประเด็นที่มีความสำคัญและนักศึกษายังขาดความรู้ความเข้าใจและทักษะในเรื่องนี้ ซึ่งในระหว่างดำเนินการสอนตลอดระยะเวลา 1 ภาคการศึกษา ผู้วิจัยได้คิด สร้าง วางแผน และออกแบบการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารอย่างสันติในศตวรรษที่ 21 ให้แก่นักศึกษาครูภาษาไทย ซึ่งทุกกิจกรรมการเรียนการสอนผู้วิจัยออกแบบโดยใช้แนวคิดทฤษฎีทั้ง 2 อย่างเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน คือ แนวคิดทฤษฎีการจัดการกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและแนวคิดทฤษฎีการสื่อสารอย่างสันติ กล่าวคือ แนวคิดทฤษฎีการจัดการกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Chandrakasem Rajabhat University, 2012) สรุปลักษณะของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ได้ดังนี้

- 1) active learning เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนเป็นผู้กระทำ
- 2) construct เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้ค้นพบสาระสำคัญหรือองค์ความรู้ใหม่ด้วยตนเอง
- 3) resource เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ต่างๆ
- 4) thinking เป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมกระบวนการคิด
- 5) happiness เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้เรียนอย่างมีความสุข

6) participation เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนมีส่วนร่วม

7) individualization เป็นกิจกรรมที่ผู้สอนให้ความสำคัญแก่ผู้เรียนในความเป็นอันบุคคล

8) good habit เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้พัฒนาคุณลักษณะนิสัยที่ดีงาม

และแนวคิดทฤษฎีการสื่อสารอย่างสันติ Nonviolent Communication (NVC) ของ ดร.มาร์แชล ปี โรเซนเบิร์ก สรุปได้ดังนี้ “การสื่อสารอย่างสันติ” คือ การสื่อสารที่ไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง โดยสื่อสารกับข้อเท็จจริงและเข้าใจความรู้สึกของอีกฝ่าย ซึ่งจะช่วยให้เกิดการหันหน้าเข้าหากันและร่วมมือกันที่สุดในที่สุด โดยมุ่งเน้นที่การสานสัมพันธ์ผ่านการฟังอย่างตั้งใจ วิธีนี้จะเอื้อให้เราสามารถสร้างความเข้าใจและแก้ไขความขัดแย้งได้อย่างสร้างสรรค์ทั้งกับผู้อื่นและตนเองโดยไม่ต้องใช้ความรุนแรง องค์ประกอบของการสื่อสารอย่างสันติ มี 4 องค์ประกอบ คือ การสังเกต (observation) ความรู้สึก (feeling) ความต้องการ (need) และการขอร้อง (request)

1) แบบบันทึกการเรียนรู้ของนักศึกษา เป็นแบบบันทึกการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยให้นักศึกษาเขียนบันทึกทุกครั้งหลังสิ้นสุดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารอย่างสันติ ในศตวรรษที่ 21 ในแต่ละครั้ง โดยหัวข้อในแบบบันทึกการเรียนรู้ของนักศึกษามี 4 ข้อ ดังนี้ 1) สรุปสาระสำคัญของเรื่องที่เรียนในครั้งนี้อย่างย่อ 2) สรุปกิจกรรมที่นักศึกษาได้เรียนรู้และลงมือปฏิบัติในครั้งนี้อย่างย่อ 3) กิจกรรมนี้ช่วยส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารอย่างสันติให้แก่นักศึกษาได้อย่างไรบ้างเมื่อนักศึกษาจะต้องไปฝึกสอนหรือประกอบวิชาชีพครูในอนาคต 4) นักศึกษามีความคิดเห็นหรือความรู้สึกอย่างไรต่อการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมเนื้อหาการเรียนการสอนในครั้งนี้อย่างย่อ

2) แบบสะท้อนคิดของนักศึกษา เป็นแบบสะท้อนคิดเพื่อให้นักศึกษาเขียนตอบประเด็นข้อคำถามที่กำหนดโดยให้นักศึกษาเขียนสะท้อนคิดหลังจากที่ได้เรียนรู้กิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารอย่างสันติในศตวรรษที่ 21 ในแต่ละครั้ง มี 3 ข้อ ดังนี้ 1) องค์ความรู้ที่นักศึกษาได้จากการเรียนกระบวนการวิชานี้ที่มีส่วนช่วยกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดความคิด เกิดความตระหนักถึงความจำเป็นและความสำคัญของการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารอย่างสันติในการเรียนการสอนและในชีวิตประจำวัน 2) กิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ ในกระบวนการวิชานี้สามารถมีส่วนช่วยพัฒนา ส่งเสริมนักศึกษาในด้านความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการสื่อสารด้านการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารอย่างสันติในการเรียนการสอนและในชีวิตประจำวัน 3) ความคิดเห็นอื่นๆ ความรู้สึก หรือข้อเสนอแนะของนักศึกษาที่มีต่อการเรียน

3) ผลงานของนักศึกษาจากการทำกิจกรรมแต่ละครั้ง

4) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารอย่างสันติ โดยผู้วิจัยดำเนินการสร้างข้อคำถาม แล้วนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คน เพื่อตรวจสอบความครอบคลุมของข้อคำถาม ความเหมาะสมของปริมาณข้อคำถาม ความชัดเจนของภาษาและรูปแบบของแบบสอบถาม โดยพิจารณาให้สอดคล้องและหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์ของข้อคำถาม (IOC Index of item objective congruence) แล้วหาค่าเฉลี่ยในแต่ละข้อ ถ้าข้อใดมีดัชนีความสอดคล้องมากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 ถือว่า ข้อนั้นวัดได้จริง มีความเที่ยงตรงตามเนื้อหา แต่ถ้าต่ำกว่า 0.5 ให้ตัดออกหรือแก้ไขปรับปรุงแล้วนำมาให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาใหม่

และจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์พร้อมนำไปใช้ในการเก็บข้อมูลต่อไป โดยคำตอบเป็นมาตราส่วนประมาณค่า โดยใช้มาตราวัดแบบลิเคิร์ท 5 ระดับ (5-Point Likert Scale)

5 หมายถึง	เห็นด้วยกับข้อความนั้นมากที่สุด	ได้มีการปฏิบัติตามข้อความนั้นมากที่สุด
4 หมายถึง	เห็นด้วยกับข้อความนั้นมาก	ได้มีการปฏิบัติตามข้อความนั้นมาก
3 หมายถึง	เห็นด้วยกับข้อความนั้นปานกลาง	ได้มีการปฏิบัติตามข้อความนั้นปานกลาง
2 หมายถึง	เห็นด้วยกับข้อความนั้นน้อย	ได้มีการปฏิบัติตามข้อความนั้นน้อย
1 หมายถึง	เห็นด้วยกับข้อความนั้นน้อยที่สุด	ได้มีการปฏิบัติตามข้อความนั้นน้อยที่สุด

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1) ผู้วิจัยชี้แจงวัตถุประสงค์และรายละเอียดขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยให้นักศึกษากลุ่มตัวอย่างจำนวน 34 คน ซึ่งเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาภาษาไทยที่เรียนกระบวนวิชา 067433 การพัฒนาทักษะการสอนภาษาไทย (Development of Teaching Skills in Thai Language) ผู้วิจัยเป็นผู้สอนในวิชานี้

2) ผู้วิจัยดำเนินการสอนนักศึกษาในกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 1 ภาคการศึกษา (ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2562) โดยวิธีการจัดการเรียนการสอนใช้การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารอย่างสันติในศตวรรษที่ 21 ให้นักศึกษาครูภาษาไทย

3) ผู้วิจัยในฐานะผู้สอนและนักศึกษาร่วมกันพูดคุยอภิปรายแลกเปลี่ยนประเด็นที่ได้จากการทำกิจกรรมหรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ข้อเสนอแนะต่างๆ ต่อการนำเสนอของนักศึกษา

4) ทุกครั้งของการสอนหลังจากเรียนหรือทำกิจกรรมเสร็จแล้วผู้วิจัยจะมอบหมายให้นักศึกษาแต่ละคนเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ของนักศึกษา และเขียนแบบสะท้อนคิดของนักศึกษาเป็นรายบุคคล

5) ผู้วิจัยให้นักศึกษาตอบแบบสอบถามความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารอย่างสันติ ในช่วงสุดท้ายของการเรียนการสอน

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้สถิติเชิงบรรยาย คือ ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้วิธีการพรรณนาความ

6. ผลการศึกษา

การวิจัยเรื่อง “การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารอย่างสันติในศตวรรษที่ 21 ให้นักศึกษาครูภาษาไทย” สรุปผลการศึกษาแบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารอย่างสันติในศตวรรษที่ 21 ให้นักศึกษาครูภาษาไทยที่ผู้วิจัยในฐานะผู้สอนได้คิด ออกแบบและจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดทฤษฎีทั้ง 2 อย่างเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน คือ แนวคิดทฤษฎีการจัดกิจกรรมที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางและแนวคิดทฤษฎีการสื่อสารอย่างสันติ

สรุปผลคือ ได้กิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารอย่างสันติในศตวรรษที่ 21 ให้แก่นักศึกษาครูภาษาไทย รวมทั้งหมด 14 กิจกรรม ดังตารางที่ 1 ตารางที่ 1 สรุปผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารอย่างสันติในศตวรรษที่ 21 ให้แก่นักศึกษาครูภาษาไทย

กิจกรรมที่	ชื่อกิจกรรม
1	“ปัญหาและอุปสรรคของการสื่อสารในชั้นเรียน”
2	“ตั้งใจฟัง ด้วยหัวใจและใช้ความรู้สึก”
3	“ครูแบบนี้ทำให้นักเรียนจำฝังใจ”
4	“Case Study การสื่อสารในชั้นเรียนของผู้สอนและผู้เรียน”
5	“ภาษาคือ ยาวิเศษ หรือ ภาษาคือ ยาพิษ”
6	“ภาษาสร้างสรรค์ จรรโลงจิตใจ”
7	“เจอแบบนี้สื่อสารอย่างไรดี”
8	“เอาใจเขามาใส่ใจเรา”
9	“ภาพยนตร์ บทเรียนรู้การสื่อสารแบบวัจนภาษาและอวัจนภาษา”
10	“สุนทรียสนทนาความทรงจำและความประทับใจของฉันในชีวิตของการเป็นผู้เรียน”
11	“ควร ไม่ควร” เพื่อสร้างห้องเรียนสุขสันติ
12	“เพลง มุมมองภาษาจากเพลงที่ตีตราและประทับใจรอบบ่าให้แก่นักเรียน”
13	“แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับวิทยากร เทคนิคการสื่อสารและการใช้ภาษากับนักเรียน”
14	“ครูผู้ออกแบบการสอนเพิ่มความรู้ภาษาไทยและเสริมการสื่อสารภาษาไทยอย่างสันติ”

ผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารอย่างสันติในศตวรรษที่ 21 ให้แก่นักศึกษาครูภาษาไทย ทั้งหมด 14 กิจกรรมดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยพบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนี้ส่งผลให้นักศึกษาเกิดความรู้ ความเข้าใจและมีโอกาสพัฒนาความสามารถด้านทักษะการใช้ภาษาเพิ่มมากขึ้น อีกทั้งยังส่งผลให้นักศึกษาเกิดความรู้ ความเข้าใจ มีความตระหนักและเห็นความสำคัญของการพัฒนาตนเองให้มีศักยภาพด้านทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารควบคู่ไปกับทักษะการสื่อสารอย่างสันติ ทั้งนี้ นักศึกษาสามารถนำมาปรับใช้กับตนเองในชีวิตประจำวันรวมถึงการเป็นครูในอนาคตอีกด้วย ผู้วิจัยพบข้อมูลของผลที่เกิดขึ้นแก่นักศึกษาโดยวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพที่สะท้อนผลออกมาทั้งจากการลงมือทำกิจกรรมของนักศึกษา การสังเกตพฤติกรรมกรรมการแสดงออกของนักศึกษาในชั้นเรียน จากผลงานของนักศึกษาแบบบันทึกการเรียนรู้ของนักศึกษา แบบสะท้อนคิดของนักศึกษาและตัวอย่างผลงานของนักศึกษาจากการเรียนโดยผ่านกิจกรรม สามารถประมวลผลข้อมูลดังกล่าวจากนักศึกษาทั้ง 34 คนโดยภาพรวม ดังนี้

ตารางที่ 2 ประมวลผลภาพรวมของข้อมูลที่ได้จากแบบบันทึกการเรียนรู้นักศึกษา

แบบบันทึกการเรียนรู้นักศึกษา	ประมวลผลภาพรวมของข้อมูลที่ได้จากแบบบันทึกการเรียนรู้นักศึกษา
<p>1. สำคัญของเรื่องที่เรียน</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ได้เรียนรู้ มีความเข้าใจและตระหนักถึงปัญหาและอุปสรรคของการสื่อสารในชั้นเรียนที่เกิดขึ้นจริง 2. วิเคราะห์ปัญหาที่เกิดขึ้นและคิดเสนอแนวทางแก้ไขปัญหาการสื่อสารในชั้นเรียนที่เกิดขึ้นจริงโดยเฉพาะปัญหาของการใช้ภาษาไทยเพื่อสื่อสารในชั้นเรียนทั้งการใช้วงจภาษาและอวัจนภาษา 3. มีความเข้าใจที่ลึกซึ้งเกี่ยวกับการเป็นผู้ฟังด้วยหัวใจซึ่งเป็นทักษะจำเป็นสำหรับครู และมีแนวทางพัฒนาทักษะการฟังของตนเองเพื่อเป็นผู้รับสารที่ดี 4. วิเคราะห์และวิจารณ์ประเด็นสำคัญจากคลิปเกี่ยวกับความบกพร่องของการใช้วงจภาษาอวัจนภาษาของครูที่มีต่อนักเรียน 5. วิเคราะห์ถึงผลกระทบจากการกระทำของครูโดยทางวงจภาษาและอวัจนภาษาที่ส่งผลทางลบต่อนักเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม 6. ได้เรียนรู้จากกรณีศึกษาที่เกิดข้อบกพร่องจากการสื่อสารในชั้นเรียนและฝึกคิดแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น เพื่อเป็นตัวอย่างและแนวทางการสอนของตนเองในอนาคต 7. วิเคราะห์ความหมายของคำพูดถ้อยคำ ประโยคในภาษาไทยให้ละเอียดและลึกซึ้งมากยิ่งขึ้น ทำให้ได้ความรู้และเข้าใจถึงความจำเป็นและผลต่อการใช้คำพูดทางลบและคำพูดทางบวก 8. วิเคราะห์ แยกแยะการสื่อสารโดยใช้คำพูดเชิงบวกและคำพูดเชิงลบได้ 9. รู้จักหลีกเลี่ยงการใช้คำพูดที่บั่นทอน คำพูดเชิงลบ เลือกลงใช้คำพูดเชิงบวกถ้อยคำภาษาที่ผู้ฟังรู้สึกดี 10. เรียนรู้และตระหนักถึงความสำคัญและผลกระทบของการการบูลลี่ (Bully) ทางวาจาและการกระทำของผู้สอนต่อผู้เรียน และผู้เรียนต่อผู้เรียน 11. มีความรู้และความเข้าใจที่ชัดเจนมากยิ่งขึ้นเกี่ยวกับอิทธิพลของวงจภาษาและอวัจนภาษาเพื่อการสื่อสารในการจัดเรียนการสอน 12. การใช้วงจภาษาและอวัจนภาษาเพื่อเสริมแรงทางลบหรือเพื่อเสริมแรงทางบวกให้แก่ผู้เรียน 13. ฝึกทักษะการสื่อสารผ่านภาษาโดยการเป็นผู้ส่งสารคือ ผู้เล่าหรือผู้ถ่ายทอดเรื่องราวที่ดี และการเป็นผู้รับสารคือ ผู้ฟังที่ตีรวมทั้งเห็นตัวอย่างที่ดีของครูใน

แบบบันทึกการ เรียนรู้ของ นักศึกษา	ประมวลผลภาพรวมของข้อมูลที่ได้จากแบบบันทึกการเรียนรู้ของนักศึกษา
	<p>การสร้างความประทับใจ ความทรงจำที่ดี และผู้สร้างแรงบันดาลใจให้เกิดแก่ผู้เรียนในหลากหลายเรื่องราวที่ดีๆ</p> <p>14. ฝึกทักษะการคิดไตร่ตรองว่าสิ่งใดบ้างที่ผู้สอนและผู้เรียนควรทำ ควรพูดหรือไม่ควรทำ ไม่ควรพูดในการเรียนการสอนเพื่อการเรียนรู้ร่วมกันอย่างสันติ</p> <p>15. เรียนรู้แนวทางการจัดการชั้นเรียนหรือการจัดการเรียนการสอนว่าอะไร ควรทำ ควรพูด อะไรไม่ควรทำ ไม่ควรพูด</p> <p>16. วิเคราะห์เนื้อหาของเพลง รวมทั้งภาษาภาพและภาษาถ้อยคำที่ใช้ในเพลงที่สะท้อนการใช้ภาษาในการสื่อสารและสื่อความหมายที่สร้างความรู้สึกละเอียดให้เกิดแก่ผู้เรียน</p> <p>17. ความรู้ความเข้าใจหลักการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารกับผู้เรียนในชั้นเรียนจริงผ่านประสบการณ์ตรงจากการฟังวิทยากรที่เป็นครูสอนในโรงเรียน</p> <p>18. ความเข้าใจสภาพและบริบทตามสภาพจริงของนักเรียน ห้องเรียนทำให้รู้แนวทางการพัฒนา ปรับปรุงทักษะการใช้ภาษาเพื่อสื่อสารในสถานการณ์จริงต่างๆ ในห้องเรียนและในโรงเรียนผ่านประสบการณ์ตรงจากการฟังวิทยากรที่เป็นครูสอนในโรงเรียน</p> <p>19. คิดและออกแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาไทยที่เหมาะสมกับผู้เรียนในแต่ละระดับชั้น และรู้จักเลือกใช้รูปแบบกิจกรรม ทฤษฎีการสอนภาษาที่เหมาะสมกับเรื่องที่สอนและผู้เรียน</p>
<p>2. สรุปกิจกรรมที่ นักศึกษาได้ เรียนรู้และลงมือ ปฏิบัติ</p>	<p>กิจกรรมที่ 1 “ปัญหาและอุปสรรคของการสื่อสารในชั้นเรียน”</p> <p>นักศึกษาแต่ละคนได้คิด ค้นคว้าหาข้อมูลเกี่ยวกับประเด็นปัญหาและอุปสรรคของการสื่อสารในชั้นเรียนที่เกิดขึ้นจริงทั้งจากประสบการณ์ตรงของตนเองหรือจากแหล่งข้อมูลอื่นๆ แล้ว นำเสนอ พูดอภิปรายแลกเปลี่ยนความรู้และความคิดเห็นร่วมกันระหว่างอาจารย์และเพื่อนร่วมชั้นเรียน</p> <p>กิจกรรมที่ 2 “ตั้งใจฟัง ด้วยหัวใจและใช้ความรู้สึก”</p> <p>อาจารย์เปิดคลิป “การฟังด้วยหัวใจเพื่อเปลี่ยนโลกทั้งใบของคุณและคนรอบข้าง ผู้เจ็บปวด” ของสมาคมสมาธิจิตต์ ให้นักศึกษาและมอบหมายให้นักศึกษาแต่ละคนสรุปประเด็นสำคัญที่ได้, วิเคราะห์ตนเองว่าเป็นผู้ฟังที่ดีแล้วหรือยังและข้อคิดหรือสิ่งที่นักศึกษาจะนำไปปรับใช้ในการเรียนการสอนของตนในอนาคต</p> <p>กิจกรรมที่ 3 “ครูแบบนี้ทำให้นักเรียนจำฝังใจ”</p>

แบบบันทึกการ เรียนรู้ของ นักศึกษา	ประมวลผลภาพรวมของข้อมูลที่ได้จากแบบบันทึกการเรียนรู้ของนักศึกษา
	<p>อาจารย์เปิดคลิปหนังสั้นเรื่อง “ด.เด็ก ช.ช่าง” โดยทรงยศ สุขมากอนันต์ ให้นักศึกษาดูและแบ่งกลุ่มร่วมกันวิเคราะห์และวิจารณ์ประเด็นสำคัญจากคลิปเกี่ยวกับความบกพร่องของการใช้วิจนภาษาและอวิจนภาษาของครูที่มีต่อนักเรียน ผลกระทบและข้อคิดที่ได้เกี่ยวกับทักษะการใช้ภาษาไทยของครูเพื่อการสื่อสารอย่างสร้างสรรค์</p> <p>กิจกรรมที่ 4 “Case Study การสื่อสารในชั้นเรียนของผู้สอนและผู้เรียน” อาจารย์ให้นักศึกษาแบ่งกลุ่ม ศึกษา “Case Study การสื่อสารในชั้นเรียนของผู้สอนและผู้เรียน” ทั้งหมด 12 กรณีโดยแต่ละกลุ่มได้ 1 กรณีศึกษาและไม่ซ้ำกัน ปรัชษาหารือร่วมกันในกลุ่มแล้วนำเสนอหน้าชั้นเรียน ร่วมกับการพูดคุย ซักถามเพิ่มเติมจากผู้สอนและเพื่อนๆ กลุ่มอื่น</p> <p>กิจกรรมที่ 5 “ภาษาคือ ยาวิเศษ หรือ ภาษาคือ ยาพิษ” อาจารย์มอบหมายให้นักศึกษาแต่ละคนเขียนใบงานโดยมีประเด็นต่อไปนี้ - คำพูดของอาจารย์ที่ทำให้นักศึกษาารู้สึกไม่ดี - คำพูดของอาจารย์ที่ทำให้นักศึกษาารู้สึกดี - คำพูดของเพื่อนร่วมชั้นที่ทำให้นักศึกษาารู้สึกไม่ดี - คำพูดของเพื่อนร่วมชั้นที่ทำให้นักศึกษาารู้สึกดี - แนวทางการใช้ถ้อยคำภาษาไทยเพื่อการสื่อสารอย่างสันติในการเรียนการสอน ให้นักศึกษาส่งใบงานแล้วผู้สอนประมวลผลโดยภาพรวมและนำมาพูดคุยแลกเปลี่ยนร่วมกับนักศึกษา</p> <p>กิจกรรมที่ 6 “ภาษาสร้างสรรค์ จรรโลงจิตใจ” อาจารย์ให้นักศึกษาแต่ละคนคิดและเขียนคำพูดและปรับภาษาที่ควรใช้ใบงาน โดยกำหนดตาราง แบ่งตารางออกเป็น 2 ช่องคือ - สิ่งที่ผู้สอนอยากสื่อแทนที่จะใช้คำพูด - สิ่งที่ผู้เรียนอยากได้ยินควรใช้คำพูด อาจารย์ขอให้นักศึกษาอาสาสมัครออกมานำเสนองานของตนเอง แลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันในชั้นเรียนและให้นักศึกษาส่งใบงานแล้วผู้สอนประมวลผลโดยภาพรวมและนำมาพูดคุยแลกเปลี่ยนร่วมกับนักศึกษาอีกครั้ง</p> <p>กิจกรรมที่ 7 “เจอแบบนี้สื่อสารอย่างไรดี” อาจารย์มอบหมายให้นักศึกษาทำงานคู่ โดยแต่ละคู่พูดคุยแลกเปลี่ยนประสบการณ์ตรงของนักศึกษา 2 ประเด็นคือ 1) ประเด็นกรณีปัญหาที่เกิดขึ้นจากสถานการณ์การสื่อสารระหว่างอาจารย์และนักศึกษา</p>

<p>แบบบันทึกการ เรียนรู้ของ นักศึกษา</p>	<p>ประมวลผลภาพรวมของข้อมูลที่ได้จากแบบบันทึกการเรียนรู้ของนักศึกษา</p>
	<p>2) ประเด็นกรณีปัญหาที่เกิดขึ้นจากสถานการณ์การสื่อสารระหว่างนักศึกษากับนักศึกษา</p> <p>โดยให้นักศึกษาแต่ละคู่ผลัดกันเล่าและบันทึกลงในใบกิจกรรม</p> <ul style="list-style-type: none"> - กรณีปัญหาที่เกิดขึ้น – วิเคราะห์สาเหตุ - คำพูดหรือภาษาที่ควรใช้ - ข้อเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหา <p>กิจกรรมที่ 8 “เอาใจเขามาใส่ใจเรา”</p> <p>อาจารย์ให้นักศึกษาอ่านเนื้อข่าวและเปิดคลิปข่าว “ชอกแฉ” เด็กเกาหลี ป.4 ที่ถูกเพื่อนๆ เพิกเฉย ไปดูกันว่า คุณครูช่วยแก้ปัญหาได้อย่างไร? อาจารย์ตั้งประเด็นคำถามเพื่อสนทนาพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นร่วมกันกับนักศึกษา และให้นักศึกษาแต่ละคนเขียนแบบบันทึกการเรียนรู้ในหัวข้อที่อาจารย์กำหนดให้จากการเรียนรู้ในกิจกรรมครั้งนี้</p> <p>กิจกรรมที่ 9 “ภาพยนตร์ บทเรียนรู้การสื่อสารแบบวัจนภาษาและอวัจนภาษา”</p> <p>อาจารย์ปิดภาพยนตร์เรื่อง “ดนตรีบรรเลง บทเพลงชีวิต” (The Chorus) ให้นักศึกษาดูและตั้งประเด็นคำถามให้นักศึกษาร่วมกันอภิปรายแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น ความรู้สึก และมุมมอง ข้อคิดและประเด็นการใช้วัจนภาษาและอวัจนภาษาเพื่อการสื่อสารในการจัดการเรียนการสอน รวมถึงการใช้หลักจิตวิทยาของครู</p> <p>กิจกรรมที่ 10 “สุนทรียสนทนาความทรงจำและความประทับใจของฉันในชีวิตของการเป็นผู้เรียน”</p> <p>อาจารย์ให้นักศึกษาแต่ละคนออกมาเล่าเรื่องราวความประทับใจหรือความทรงจำที่ดีๆ ของตนเองในช่วงของการเป็นนักเรียนหรือนักศึกษาที่เกิดขึ้นในห้องเรียน ในโรงเรียนหรือในมหาวิทยาลัย ทำให้บรรยากาศในการเรียนการสอนมีความอึดอเมใจเมื่อผู้สอนและนักศึกษาทุกคนได้ฟังเรื่องราวที่มีความสุขของแต่ละคนและนำสิ่งดีๆ ไปปรับใช้ต่อไป</p> <p>กิจกรรมที่ 11 “ควร ไม่ควร” เพื่อสร้างห้องเรียนสุขสันติ</p> <p>อาจารย์ให้นักศึกษาแบ่งกลุ่มช่วยกันคิดว่าเพื่อสร้างห้องเรียนแห่งการเรียนรู้ที่มีบรรยากาศของการเรียนที่น่าเรียน มีความสุข สนุก ลดปัญหาความขัดแย้งของผู้สอนและผู้เรียน หรือผู้เรียนกับผู้เรียนด้วยตัวเอง มีสิ่งใดหรืออะไรบ้างที่ผู้สอน</p>

แบบบันทึกการ เรียนรู้ของ นักศึกษา	ประมวลผลภาพรวมของข้อมูลที่ได้จากแบบบันทึกการเรียนรู้ของนักศึกษา
	<p>และผู้เรียนควรทำ ควรพูด หรือไม่ควรทำ ไม่ควรพูดในการเรียนการสอนเพื่อการเรียนรู้ร่วมกันอย่างสันติ</p> <p>กิจกรรมที่ 12 “เพลง มุมมองภาษาจากเพลงที่ดีตราและประทับใจรอบบปให้แก่นักเรียน”</p> <p>อาจารย์เปิดคลิป์วิดีโอเพลง “คุณอีปิก” นักร้องคือสาวมาดเมกะเด็นซ์ ให้ นักศึกษาฟัง และแจกเนื้อเพลงให้นักศึกษาอ่านและศึกษาถ้อยคำภาษาที่ใช้ในเนื้อเพลง เพื่อวิเคราะห์การแสดงออกทางการกระทำ (อวัจนภาษา) และทาง วาจา (วัจนภาษา) ของเพลงนี้ว่าเหมาะสมหรือไม่อย่างไรเพื่อการเรียนรู้ร่วมกัน</p> <p>กิจกรรมที่ 13 “แลกเปลี่ยนเรียนรู้กับวิทยากร : เทคนิคการสื่อสารและการใช้ภาษากับนักเรียน”</p> <p>อาจารย์เชิญวิทยากรจากภายนอกที่เป็นครูที่สอนในโรงเรียนมาบรรยาย แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ความรู้ ความคิดและประสบการณ์ตรงต่างๆ ให้แก่นักศึกษา ในชั้นเรียน โดยเฉพาะประเด็นเทคนิคการสื่อสารและการใช้ภาษากับนักเรียนทั้งนักเรียนที่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาแม่ และนักเรียนกลุ่มชาติพันธุ์ที่เรียนและใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่สอง</p> <p>กิจกรรมที่ 14 “ครูผู้ออกแบบการสอนเพิ่มความรู้ภาษาไทยและเสริมการสื่อสารภาษาไทยอย่างสันติ”</p> <p>อาจารย์มอบหมายงานกลุ่มให้นักศึกษาแต่ละกลุ่มคิด วางแผน และออกแบบ กิจกรรมการเรียนการสอน แล้วนำมาเสนอและสาธิตการสอนหน้าชั้นเรียน เพื่อให้เพื่อนๆ และอาจารย์ได้เรียนรู้ร่วมกัน พร้อมทั้งพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ข้อเสนอแนะการนำเสนอของนักศึกษาแต่ละกลุ่ม</p>
<p>3. กิจกรรมการเรียนการสอนช่วยส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารอย่างสันติให้แก่ นักศึกษา</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. ทำให้นักศึกษาเกิดความตระหนักและเข้าใจความสำคัญทักษะการสื่อสารด้านการฟังที่ผู้สอนต้องเป็นผู้ฟังที่มีสติและมีวิจารณญาณในการฟัง โดยเฉพาะการรับฟังข้อมูล คำพูด สิ่งต่างๆ จากผู้เรียนอย่างตั้งใจโดยใช้หัวใจความรู้สึกมากกว่าการตัดสิน 2. เห็นความสำคัญและตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ของครูที่ต้องมีทักษะการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารที่ดี 3. ตระหนักถึงการใช้คำพูดหรือถ้อยคำภาษาไทยที่อาจจะทำให้ผู้ฟังตีความได้หลายนัย ฟังแล้วเข้าใจผิดหรือเสียความรู้สึก

<p>แบบบันทึกการ เรียนรู้ของ นักศึกษา</p>	<p>ประมวลผลภาพรวมของข้อมูลที่ได้จากแบบบันทึกการเรียนรู้ของนักศึกษา</p>
	<p>4. รู้จักเลือกสรรและปรับเปลี่ยนถ้อยคำภาษา โดยเฉพาะภาษาพูดให้ผู้ฟังรู้สึกดีขึ้น</p> <p>5. ตระหนักถึงบทบาทของผู้สอนว่าคำพูดของผู้สอนที่สื่อสารกับผู้เรียนมีผลกระทบทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อผู้เรียน</p> <p>6. มีความเข้าใจและตระหนักถึงความจำเป็นและความสำคัญของการเลือกใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารในชั้นเรียนทั้งวงจรรยาและอวัจนภาษาระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน และระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน</p> <p>7. มีการปรับเปลี่ยนนิสัยและพฤติกรรมในทางที่ดีมากขึ้น เช่น รู้จักที่จะเปิดใจรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นมากขึ้น เรียนรู้ที่จะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียน และเปิดหูเปิดใจ รับฟังเสียงของผู้เรียนมากขึ้น</p> <p>8. ฝึกทักษะการคิดไตร่ตรองว่าสิ่งใดบ้างที่ผู้สอนและผู้เรียนควรทำ ควรพูดหรือไม่ควรทำ ไม่ควรพูดในการเรียนการสอนเพื่อการเรียนรู้ร่วมกันอย่างสันติ</p> <p>9. ได้แนวทางการจัดการชั้นเรียนหรือการจัดการเรียนการสอนว่าอะไรควรทำ ควรพูด อะไรไม่ควรทำ ไม่ควรพูด</p> <p>10. รู้และตระหนักถึงการแสดงออกทางการกระทำ (อวัจนภาษา) และทางวาจา (วัจนภาษา) ของผู้สอนกับผู้เรียนด้วยความรักและความมีเมตตา</p> <p>11. มีทักษะการสื่อสารที่ดีมากขึ้น ระมัดระวังการใช้คำหรือการใช้ถ้อยคำภาษาที่เป็นการดูถูกหรือตีตราให้แก่ผู้เรียนในทางลบ</p> <p>12. เรียนรู้และตระหนักถึงความสำคัญและผลกระทบของการการบูลลี่ (bully) ทางวาจา ทางการกระทำของผู้สอนต่อผู้เรียน และผู้เรียนต่อผู้เรียน</p> <p>13. ตระหนักถึงการใช้ภาษาไทยในการสื่อสารควบคู่กับหลักจิตวิทยาในการเรียนการสอน</p> <p>14. เข้าใจและตระหนักถึงการออกแบบและวางแผนการจัดการเรียนรู้หรือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาไทยที่ให้นักเรียนได้ความรู้และปลูกฝังทักษะการใช้ภาษาไทยและทักษะการสื่อสารให้นักเรียนเพื่อการเรียนรู้อย่างสันติ</p>
<p>4. ความคิดเห็น หรือความรู้สึก ของนักศึกษาต่อ การเรียนการ สอนโดยใช้</p>	<p>1. ได้อภิปรายแลกเปลี่ยนความรู้และความคิดเห็นร่วมกันกับเพื่อนๆ และอาจารย์ สนุกและได้ความรู้</p> <p>2. มีโอกาสนำเสนอประสบการณ์ตรงของตนเองและแลกเปลี่ยนกับเพื่อนๆ ร่วมชั้นเรียน</p>

แบบบันทึกการ เรียนรู้ของ นักศึกษา	ประมวลผลภาพรวมของข้อมูลที่ได้จากแบบบันทึกการเรียนรู้ของนักศึกษา
<p>เนื้อหาและ กิจกรรมการ เรียนการสอน แบบนี้</p>	<p>3. เปิดโอกาสให้นักศึกษาแต่ละคนได้แบ่งปันประสบการณ์ แสดงความรู้สึก ความคิด</p> <p>4. ได้เรียนรู้กระบวนการทำงานกลุ่ม แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนๆ</p> <p>5. กิจกรรมการเรียนการสอนมีความหลากหลาย และแต่ละกิจกรรมดีมาก สามารถนำความรู้ที่ได้จากการเรียนและการทำกิจกรรมไปปรับปรุงแก้ไขเมื่อเป็น ครูในอนาคตได้</p> <p>6. กิจกรรมการเรียนการสอนมีประโยชน์มากในอนาคตที่นักศึกษาจะต้องไป ฝึกสอนหรือประกอบวิชาชีพครู เพราะการสื่อสารโดยใช้ถ้อยคำที่สันติถือเป็นการ จัดการชั้นเรียนได้อย่างดีอีกวิธีหนึ่ง และ ทำให้ทราบถึงปัญหาที่อาจเกิดขึ้น ระหว่างการเรียนการสอนซึ่งทำให้นักศึกษาตระหนักถึงวิธีการจัดการแก้ไขปัญหา เพื่อสร้างความสันติมากกว่ารุนแรงหรือความขัดแย้ง</p> <p>7. ทำให้นักศึกษากระตือรือร้นในการเรียนรู้</p> <p>8. ช่วยฝึกทักษะการใช้ภาษาและทักษะการคิดให้แก่นักศึกษา ทั้งการฝึกคิด วิเคราะห์ปัญหา หาแนวทางแก้ไข การฝึกคิดไตร่ตรองให้รอบคอบก่อนที่จะทำ หรือพูดเพื่อไม่ให้มีผลกระทบต่อผู้ฟังในทางลบ รู้จักเลือกใช้ถ้อยคำพูดที่ไม่ กระทบความรู้สึกทางลบของผู้ฟัง</p> <p>9. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนี้ทำให้บรรยากาศในห้องเรียนไม่น่าเบื่อ ทำ ให้รู้สึกตื่นตัวและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและความรู้เป็นไปอย่างสนุกสนาน และเป็นการจัดการเรียนการสอนที่เข้ากับยุคศตวรรษที่ 21</p> <p>10. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนี้ช่วยให้นักศึกษาได้แลกเปลี่ยนความ คิดเห็นกับเพื่อน เนื่องจากกิจกรรมมีทั้งแบบเดี่ยว คู่ และกลุ่ม ทำให้นักศึกษาเห็น มุมมองต่างๆ เกี่ยวกับการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารอย่างสันติจากตัวเราและ เพื่อนๆ ด้วย</p>

ตารางที่ 3 ประมวลผลภาพรวมของข้อมูลที่ได้จากแบบสะท้อนคิดของนักศึกษา

แบบสะท้อน ความคิดของ นักศึกษา	ประมวลผลภาพรวมของข้อมูลที่ได้จากแบบสะท้อนคิดของนักศึกษา
<p>1. องค์ความรู้ที่ นักศึกษาได้จาก การเรียน กระบวนวิชานี้ที่ มีส่วนช่วย กระตุ้นให้ นักศึกษาเกิด ความคิด เกิด ความตระหนักถึง ความจำเป็นและ ความสำคัญของ การใช้ภาษาไทย เพื่อการสื่อสาร อย่างสันติในการ เรียนการสอน และใน ชีวิตประจำวัน</p>	<p>1. จากการเรียนกระบวนวิชานี้สะท้อนให้เห็นถึงการอยู่ร่วมกันในชั้นเรียนและในสังคม การสื่อสารเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญมาก จากกระบวนวิชานี้ทำให้ตระหนักถึงการใช้ภาษาในการสื่อสาร การอยู่ร่วมกันและสามารถนำไปปรับ ประยุกต์ใช้ในอนาคตได้ในการเป็นครู การสื่อสารกับนักเรียน และการสื่อสารกับบุคคลในองค์กร</p> <p>2. องค์ความรู้ที่ได้รับจากกระบวนวิชานี้มีส่วนช่วยให้เกิดความคิด เกิดความตระหนักถึงความจำเป็นและความสำคัญของการมีความรู้ ความเข้าใจและการเลือกใช้ภาษาไทยในการสื่อสารอย่างสันติวิธีทั้งครูผู้สอนและผู้เรียน</p> <p>3. กิจกรรมการเรียนรู้ในกระบวนวิชานี้สามารถทำให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับทักษะการสื่อสารในชั้นเรียนอย่างสันติ และหลักการการจัดการเรียนการสอนให้น่าสนใจ โดยกระบวนวิชานี้มีความเหมาะสมและชัดเจน อาจารย์มีกิจกรรมต่างๆ มาให้ฝึกคิด ฝึกทำ เพื่อให้ นักศึกษาสามารถมีความรู้ความเข้าใจ และมีทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารอย่างสันติในการสอนจริง</p> <p>4. กิจกรรมการเรียนรู้ในกระบวนวิชานี้มีความเหมาะสมกับนักศึกษาสาขาวิชาภาษาไทยที่มีความจำเป็นต้องเรียนรู้และได้ฝึกทักษะการพูดและการสื่อสารด้วย การใช้ภาษาอย่างสันติวิธี เนื่องจากนักศึกษาจำเป็นที่จะต้องนำไปใช้ใน ชีวิตจริง ทั้งในด้านการสอน การสื่อสารกับนักเรียนและการจัดการชั้นเรียน</p> <p>5. กิจกรรมการเรียนรู้ในกระบวนวิชานี้มีความเหมาะสม สามารถช่วยพัฒนาและเสริมทักษะการใช้ภาษาในการเป็นครูภาษาไทยให้แก่ นักศึกษาได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะทักษะด้านการสื่อสารกับผู้เรียนว่าควรสื่อสารอย่างไรให้เหมาะสมกับสถานการณ์ต่างๆ เพื่อให้เกิดการสื่อสารอย่างสันติในชั้นเรียน</p> <p>6. กิจกรรมการเรียนรู้ในกระบวนวิชานี้มีความเหมาะสมในด้านการเตรียมความพร้อมเพื่อพัฒนาทักษะการใช้ภาษาของนักศึกษา การสอนและกิจกรรมมีความชัดเจน ไม่ยากหรือง่ายเกินไป เป็นสิ่งที่ช่วยพัฒนาศักยภาพของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี และนักศึกษาสามารถนำความรู้ในด้านทักษะการสื่อสารการใช้ภาษาไทยอย่างสันติไปปรับใช้ในการเรียนการสอนได้ในอนาคตรวมถึงการสื่อสารกับผู้อื่นในชีวิตประจำวัน</p> <p>7. จากการได้เรียนรู้และลงมือปฏิบัติกิจกรรมต่างๆ ในวิชานี้ ทำให้นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจเรื่องทักษะการสื่อสารด้านการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร</p>

<p>แบบสะท้อน ความคิดของ นักศึกษา</p>	<p>ประมวลผลภาพรวมของข้อมูลที่ได้จากแบบสะท้อนคิดของนักศึกษา</p>
	<p>อย่างสันติได้อย่างมาก ทำให้นักศึกษาได้คิดทบทวนถึงการใช้คำพูดทั้งของตนเอง ผู้สอนและเพื่อนๆ ว่ามีคำพูดมีการใช้ภาษาสื่อสารแบบไหนที่เราชอบ รู้สึกดีและเราไม่ชอบ รู้สึกไม่ดี ซึ่งสามารถนำความรู้และความเข้าใจที่เรียนในวิชานี้ไปปรับใช้ในการเป็นครูในอนาคตได้</p> <p>8. กิจกรรมการเรียนรู้ในกระบวนวิชานี้มีความเหมาะสม ชัดเจน ไม่ยาก ไม่ง่าย เกินไป และทำให้ได้รับความรู้เรื่องทักษะการสื่อสารด้านการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารอย่างสันติที่มีประโยชน์</p> <p>9. ได้เรียนรู้ถึงความสำคัญของการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารอย่างสันติในการเรียนการสอน เพราะนอกจากการจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนของนักเรียนแล้ว การสนทนาหรือการใช้ภาษาเพื่อการสอนของครูก็เป็นสิ่งหนึ่งที่สำคัญที่ส่งผลให้การสอนดำเนินไปอย่างราบรื่น ปราศจากปัญหาหรือความขัดแย้งกันในชั้นเรียน</p> <p>10. องค์ความรู้ทั้งหมดที่นักศึกษาได้เรียนรู้ ได้ทำความเข้าใจ และได้ลงมือทำกิจกรรมต่างๆ เกี่ยวกับการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารอย่างสันติในการเรียนการสอน ทำให้นักศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของการใช้ภาษาของตนเองและพัฒนาตนเองเพิ่มมากขึ้นด้านทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารอย่างสันติในฐานะที่จะเป็นครูภาษาไทย</p>
<p>2. กิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ ในกระบวนวิชานี้สามารถมีส่วนช่วยพัฒนาส่งเสริมนักศึกษาด้านความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการสื่อสารด้านการใช้ภาษาไทยเพื่อ</p>	<p>1. กิจกรรมการเรียนการสอนในกระบวนวิชานี้ช่วยส่งเสริมทักษะการสื่อสารด้านการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารอย่างสันติ ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนและการใช้คำพูดกับผู้อื่น ทำให้นักศึกษาเกิดความคิดไตร่ตรองให้ดีกว่าพูดทุกครั้ง</p> <p>2. นักศึกษาต้องออกไปฝึกสอนหรือประกอบวิชาชีพครูในอนาคต การเรียนรู้จากเนื้อหาและกิจกรรมต่างๆ ในวิชานี้มีความจำเป็นอย่างมาก ทักษะการสื่อสารด้านการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารอย่างสันตินั้นทำให้เกิดความเข้าใจระหว่างผู้สอนและผู้เรียนในชั้นเรียนและในโรงเรียน รับมือกับสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น หากนักศึกษาศึกษาสามารถใช้ภาษาไทยในการสื่อสารอย่างสันติแล้วก็จะส่งผลดีต่อการจัดการเรียนการสอนต่อความรู้สึกของผู้เรียน ส่งผลให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้น</p> <p>3. กิจกรรมการเรียนรู้ในกระบวนวิชานี้มีส่วนช่วยพัฒนา ส่งเสริม สร้างความเข้าใจรวมไปถึงการทำให้ นักศึกษารู้จุดบกพร่องของตนเองและการปรับเปลี่ยน</p>

แบบสะท้อน ความคิดของ นักศึกษา	ประมวลผลภาพรวมของข้อมูลที่ได้จากแบบสะท้อนคิดของนักศึกษา
<p>การสื่อสารอย่าง สันติในการเรียน การสอนและใน ชีวิตประจำวัน</p>	<p>ทัศนคติของนักศึกษาให้เป็นไปในทางบวกหรือดีขึ้นในหลายๆ ด้าน ทั้งความคิด การวางตัว การแสดงความรู้สึก หรือการปรับตัว ปรับใจที่เป็นไปในทางบวกและมีความสุขมากขึ้น</p> <p>4. ช่วยให้นักศึกษาสามารถนำความรู้ความเข้าใจไปจัดการชั้นเรียนเมื่อต้องไปฝึกสอนหรือเป็นครูจริงๆ การที่นักศึกษาใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารอย่างสันตินั้นจะทำให้นักเรียนที่สอนเปิดใจและมีเจตคติที่ดีในการเรียนมากขึ้น เพราะการใช้คำพูดในเชิงบวกและสุภาพจะทำให้นักเรียนเข้าใจครูมากยิ่งขึ้น</p> <p>5. กิจกรรมการเรียนทุกกิจกรรมสามารถนำไปปรับใช้ในการเรียนการสอนกับนักเรียนในโรงเรียนและในชีวิตประจำวันได้อย่างดี เพราะทุกกิจกรรมแฝงไปด้วยข้อคิดและประเด็นที่ทำให้เข้าใจถึงการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารอย่างสันติ</p> <p>6. กิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ ในวิชานี้ช่วยส่งเสริมให้นักศึกษามีทักษะการใช้คำพูดสื่อสารในชั้นเรียนอย่างสันติ โดยคำนึงถึงกลวิธีที่ใช้ในการสื่อสารตามบริบทต่างๆ ได้อย่างถูกต้องเหมาะสม</p> <p>7. กิจกรรมการเรียนการสอนที่อาจารย์นำมาสอนทุกกิจกรรมล้วนเป็นกิจกรรมที่ช่วยให้นักศึกษามีความรู้และมีความเข้าใจชัดเจนมากขึ้น และให้นักศึกษาได้ฝึกกระบวนการสื่อสารและกระบวนการคิด เป็นพื้นฐานที่ช่วยให้นักศึกษามีแนวทางมีทักษะการสื่อสารกับนักเรียนในสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างสันติ ส่งผลดีทั้งต่อนักศึกษาในฐานะครูผู้สอน และนักเรียน</p>
<p>3. ความคิดเห็น อื่นๆ ความรู้สึก หรือข้อเสนอแนะ ของนักศึกษาที่มี ต่อการเรียน</p>	<p>1. รู้สึกชื่นชอบการเรียนการสอนและเนื้อหาในวิชานี้ เพราะทำให้นักศึกษาเห็นมุมมองใหม่สำหรับการสอนภาษาไทยและยังช่วยให้นักศึกษาลดอคติ เปิดใจยอมรับในความแตกต่างหลากหลายได้อย่างมาก</p> <p>2. กระบวนการเรียนก่อให้เกิดความตระหนักในการอยู่ร่วมกันในชั้นเรียน การเลือกใช้ภาษาในการสื่อสารในทางบวกและสร้างสรรค์ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้จริงๆ</p> <p>3. นักศึกษามีความคิดเห็นและรู้สึกว่า การเรียนกระบวนการวิชานี้มีประโยชน์ต่อวิชาชีพครู โดยเฉพาะครูสอนภาษาไทย</p> <p>4. อาจารย์จัดกิจกรรมการเรียนการสอน การเลือกสื่อได้น่าสนใจ มีประเด็นชวนคิด เนื้อหาการเรียนรู้มีประเด็นที่หลากหลายน่าสนใจ และสามารถนำไปใช้ได้จริง</p>

แบบสะท้อน ความคิดของ นักศึกษา	ประมวลผลภาพรวมของข้อมูลที่ได้จากแบบสะท้อนคิดของนักศึกษา
	<p>5. นักศึกษาส่วนมากมีความรู้สึกและความคิดเห็นชื่นชอบกระบวนการวิชานี้ เพราะสร้างแนวทางบวก ย้ำเตือน ย้ำคิดให้นักศึกษามีสติ พิจารณารอบคอบในด้านทักษะการสื่อสารของตนเอง และเพิ่มความระมัดระวังมากขึ้นในการใช้ถ้อยคำ</p> <p>6. กระบวนการวิชานี้เป็นประโยชน์และจำเป็นต่อนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ภาษาไทยเป็นอย่างมาก เนื่องจากผลของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในกระบวนการวิชานี้ช่วยส่งเสริมและพัฒนาคุณลักษณะการเป็นครูภาษาไทยที่ดีให้แก่นักศึกษา</p> <p>7. อาจารย์มีความยืดหยุ่น ไม่ปิดกั้นความคิดเห็นของนักศึกษา ทำให้สามารถแสดงออกได้อย่างอิสระ แต่ยังคงอยู่บนพื้นฐานของความเหมาะสม เกิดความคิดสร้างสรรค์และมีความสุขกับการเรียน</p> <p>8. กระบวนการวิชานี้เป็นกระบวนการที่เรียนแล้วมีประโยชน์สามารถนำไปปรับประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้ เพราะทำให้นักศึกษาตระหนักถึงการใช้ภาษาไทยในการสื่อสารของตนมากขึ้น รู้จักคิดให้มากขึ้น และสามารถพัฒนาทักษะการสื่อสารด้านการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารอย่างสันติได้</p> <p>9. กิจกรรมการเรียนการสอนมีความหลากหลาย ไม่น่าเบื่อและไม่เครียดมากเกินไป นักศึกษามีส่วนร่วมในการเรียนการสอน ได้แสดงความคิดเห็น</p>

ตอนที่ 2 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารอย่างสันติ

ตารางที่ 4 ความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารอย่างสันติ

ข้อ	รายการ	Mean	S.D.	แปลผล
1	กิจกรรมการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนและเนื้อหาวิชาที่เรียน	4.36	0.64	มาก
2	กิจกรรมการเรียนรู้มีความสอดคล้องกับชีวิตและมีความทันสมัย น่าสนใจ	4.39	0.60	มาก
3	กิจกรรมการเรียนรู้เหมาะสมกับวัยและความสนใจของนักศึกษา	4.33	0.59	มาก
4	กิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลาย มีความสนุกและน่าสนใจ	4.48	0.61	มาก
5	กิจกรรมการเรียนรู้มีส่วนช่วยกระตุ้นให้นักศึกษาเกิดความคิด	4.52	0.66	มากที่สุด

ข้อ	รายการ	Mean	S.D.	แปลผล
	เกิดความตระหนักถึงความจำเป็นและความสำคัญของการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารอย่างสันติในการเรียนการสอนและในชีวิตประจำวัน			
6	กิจกรรมการเรียนรู้สามารถมีส่วนช่วยพัฒนา ส่งเสริม นักศึกษาด้านความรู้ ความเข้าใจ และทักษะการสื่อสารด้าน การใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารอย่างสันติในการเรียนการสอนและ ในชีวิตประจำวัน	4.52	0.61	มากที่สุด
7	กิจกรรมการเรียนรู้สามารถนำไปปรับ ประยุกต์ใช้ในการ จัดการเรียนการสอนและในชีวิตประจำวันได้	4.42	0.65	มาก
8	กิจกรรมการเรียนรู้มีความเหมาะสม ชัดเจน ไม่ยากหรือง่าย จนเกินไป และสามารถสื่อให้นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจ เรื่องทักษะการสื่อสารด้านการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร อย่างสันติ ในการเรียนการสอนและในชีวิตประจำวัน	4.42	0.75	มาก
9	นักศึกษามีบทบาทและมีส่วนร่วมในการกิจกรรม การเรียนรู้ ต่างๆ ที่ผู้สอนได้นำมาใช้ในการสอน	4.27	0.75	มาก
10	นักศึกษามีความชอบและพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้ ต่างๆ ที่ผู้สอนได้นำมาใช้ในการสอน	4.36	0.69	มาก
11	กิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ ที่ใช้ในการสอน นักศึกษาสามารถ นำไปประกอบเป็นอาชีพได้ในอนาคต	4.48	0.66	มาก
12	นักศึกษาได้เรียนรู้อย่างมีความสุข	4.48	0.61	มาก
รวม		4.42	0.65	มาก

จากตาราง ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อกิจกรรมการจัดการเรียนการสอน ที่ส่งเสริม ทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารอย่างสันติ จำนวน 12 ข้อ พบว่า ผลลัพธ์โดยรวมอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 4.42 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.65

7. อภิปรายผล

แบ่งออกเป็น 2 ประเด็น ดังนี้

ประเด็นแรก ผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร อย่างสันติในศตวรรษที่ 21 ให้แก่นักศึกษาครุภาษาไทย รวมทั้งหมด 14 กิจกรรม ผู้วิจัยพบว่า การจัดกิจกรรม ดังกล่าวสามารถช่วยส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารอย่างสันติให้แก่นักศึกษาได้ เป็นอย่างดี เนื่องจากว่าทุกกิจกรรมเป็นกิจกรรมที่มีเป้าหมายมุ่งพัฒนาและส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสาร

ของนักศึกษาเป็นหลักซึ่งไม่ใช่เป็นเพียงแค่ทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารตามปกติที่นักศึกษาวิชาเอกภาษาไทยเคยได้เรียนรู้มาแล้วพอสมควร แต่เป็นการจัดการเรียนการสอนและจัดกิจกรรมที่มุ่งเน้นเป้าหมายเพื่อพัฒนาและส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารอย่างสันติให้นักศึกษา โดยจัดการเรียนการสอนผ่านกิจกรรมที่ทุกกิจกรรมจะเน้นที่การพัฒนาทักษะการใช้ภาษาไทยสื่อสารแบบบูรณาการทั้งทักษะการฟัง การพูด การอ่านและการเขียนโดยสอดแทรกผสมผสานนัยสำคัญของการสื่อสารแบบสันติที่ผ่านตัวภาษาเข้าไปไว้ในทุกกิจกรรมสอดคล้องกับ Wiboolyasarin (2018) ที่กล่าวถึง ทักษะการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยเริ่มจากการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ การจัดการเรียนรู้เป็นกระบวนการของการสื่อสารอย่างหนึ่ง เพราะขณะผู้สอนดำเนินการจัดการเรียนรู้อยู่ต้องสื่อสารโต้ตอบกันระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน หรือผู้เรียนกับผู้เรียน ผู้สอนจึงจำเป็นต้องมีทักษะการสื่อสารที่ดี ทั้งทักษะการส่งสารและรับสารทุกรูปแบบทั้งการสื่อสารด้วยวัจนภาษาและการสื่อสารด้วยอวัจนภาษา แรงจูงใจ การเสริมแรง การตั้งคำถามและการจัดการชั้นเรียน เช่นเดียวกันแนวความคิดของ Rosenberg, (2015) กล่าวว่า “การสื่อสารอย่างสันติ” คือ การสื่อสารที่ไม่ก่อให้เกิดความขัดแย้ง โดยสื่อสารกับข้อเท็จจริงและเข้าใจความรู้สึกของอีกฝ่ายซึ่งจะช่วยให้เกิดการหันหน้าเข้าหากันและร่วมมือกันในที่สุคติวิธีนี้จะเอื้อให้เราสามารถสร้างความเข้าใจและแก้ไขความขัดแย้งได้อย่างสร้างสรรค์ทั้งกับผู้อื่นและตนเองโดย ไม่ต้องใช้ความรุนแรง ควรนำการสื่อสารอย่างสันติมาปรับใช้ในห้องเรียนหรือในโรงเรียนร่วมกันทั้งครูและนักเรียนต้องสร้างความเข้าใจร่วมกันและร่วมมือกันเพื่อปรับปรุงและพัฒนาการสื่อสารระหว่างกันด้วยวัจนภาษาและอวัจนภาษาที่ถูกต้องเหมาะสม สุภาพ มีมารยาท เคารพซึ่งกันและกัน ห้องเรียนที่มีการสื่อสารอย่างสันติจะเกิดการสื่อสารระหว่างครูนักเรียนเต็มไปด้วยความเข้าใจ เข้าใจว่าแท้จริงแล้วความต้องการภายในของศิษย์และครูคืออะไร ดังนั้นจากการวางแผนและดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารอย่างสันติในศตวรรษที่ 21 ให้นักศึกษาครูภาษาไทย รวม 14 กิจกรรมได้ส่งผลให้นักศึกษาเกิดความเปลี่ยนแปลง เกิดพัฒนาการ เกิดความรู้ ความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาตนเองในด้านทักษะการใช้ภาษาไทย ด้านทักษะการสื่อสาร และด้านการใช้ภาษาเพื่อการสื่อสารอย่างสันติในชีวิตประจำวันและโดยเฉพาะอย่างยิ่งเกิดประโยชน์ต่อตัวนักศึกษาเองที่ได้รู้ข้อบกพร่องหรือสิ่งที่ตนเองยังไม่รู้เกี่ยวกับทักษะการสื่อสารโดยใช้ภาษาไทยในการจัดการเรียนการสอนและการสื่อสารกับผู้เรียนอย่างสันติ ทำให้นักศึกษาพิจารณาตนเองอย่างเข้าใจและเห็นแนวทางในการพัฒนาตนเองให้เป็นครูภาษาไทยที่มีความรู้ความสามารถด้านวิชาการและมีศักยภาพด้านทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารอย่างสันติในศตวรรษที่ 21 ให้นักเรียนต่อไป สอดคล้องกับ Anujan (2016) ทำวิจัยเรื่อง “บทบาทและความสามารถในการสื่อสารของครูผู้สอนภาษาไทยในศตวรรษที่ 21” พบว่า การจัดการศึกษาในศตวรรษที่ 21 ครูต้องมี Communication หมายถึง ครูต้องมีทักษะการสื่อสารทั้งการจัดการเรียนการสอนและการจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้เพื่อถ่ายทอดความรู้ให้นักเรียนได้อย่างเหมาะสม ผู้วิจัยขอนำตัวอย่างที่เป็นความคิดเห็นของนักศึกษาที่เขียนเกี่ยวกับการทำกิจกรรมแต่ละครั้งว่ามีส่วนช่วยพัฒนาหรือส่งเสริมนักศึกษาครูภาษาไทย ให้มีทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารอย่างสันติในศตวรรษที่ 21 ดังตัวอย่างในรูปที่ 1

สื่อสารภายในครอบครัวและมีทักษะสุนทรียสนทนาและการสื่อสารอย่างสันติสูงกว่าก่อนเข้าร่วมกิจกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ

นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้อาศัยหลักการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้อย่างเป็นมิตรและผ่อนคลาย กิจกรรมมีความหลากหลาย น่าสนใจ ทันสมัยและที่สำคัญนักศึกษาได้มีโอกาสเรียนรู้ร่วมกันกับอาจารย์และเพื่อน ๆ นักศึกษาได้มีส่วนร่วม ได้คิด ได้ลงมือทำในทุกๆ กิจกรรมการเรียนการสอนจึงเกิดการเรียนรู้จากภายในใจและในสมองของนักศึกษา สอดคล้องกับ Meeraka (2017) กล่าวว่า ทฤษฎีการเรียนรู้สมัยใหม่จากหนังสือ How Learning Works ที่ขึ้นต้นด้วยคำพูดของ Herbert A.Simon เจ้าของรางวัลโนเบลสาขาเศรษฐศาสตร์และเป็นนักจิตวิทยาการเรียนรู้ด้วย วลีที่สำคัญคือ “การเรียนรู้เป็นผลของการกระทำ คือ การลงมือทำและการคิดของผู้ที่จะเรียนเท่านั้น ครูช่วยได้แต่เพียงช่วยทำให้เขาทำและก็คิดเพื่อที่จะเรียน ครูไม่สามารถบังคับให้เขาเรียนได้” เช่นเดียวกับ Wechayaluck (2018) กล่าวว่า การจัดกิจกรรมการเรียนรู้เป็นกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้สอนออกแบบเพื่อกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจในบทเรียน สร้างบรรยากาศการเรียนการสอนให้ผู้เรียนไม่รู้สึกเบื่อหน่าย และเน้นกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้ ทำให้ผู้เรียนได้ทำกิจกรรมร่วมกับผู้เรียนด้วยกัน เป็นกิจกรรมที่ผู้เรียนได้รับประโยชน์สูงสุดจากการเรียน ได้พัฒนาศักยภาพของตนเอง ได้ประยุกต์ความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิต ได้มีความสุขและสนุกกับการเรียนรู้ ตลอดจนส่งเสริมให้เกิดคุณลักษณะนิสัย จิตใจที่ดีงามที่สังคมพึงปรารถนา

ผู้วิจัยขอนำตัวอย่างที่เป็นความคิดเห็นของนักศึกษาที่มีต่อกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารอย่างสันติ ดังตัวอย่างในรูปที่ 2

กิจกรรมทุกกิจกรรมที่อาจารย์ได้พาไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้
เห็นผล กิจกรรมที่ไปปฏิบัติจริงได้คิดได้ทำประสบการณ์ที่ได้เกิดขึ้นจริง
วิเคราะห์ถึงสาเหตุ ปัญหา และวิธีแก้ไข ปัญหาและผลที่เกิดขึ้น
และผลที่ได้เกิดขึ้นจากกิจกรรมที่ได้ปฏิบัติ เป็นกิจกรรม
ที่ ทำให้ให้นักเรียนมีความคิดของผู้พูดและผู้ฟังที่อาจจะมี
ได้ ไม่เห็นผลจริงทำให้เกิดความคิด อคติ ต่อตัวผู้พูด แต่
หากเราเปลี่ยนวิธีการพูด เปลี่ยนให้มีความเห็นใจเข้าใจเรา
ภ.ค. สื่อสารที่สัมพันธ์ ไม่ใช่เรื่องยาก

กิจกรรมทั้งหมดทุกกิจกรรมที่ทำมาทั้งหมด อธิบายสิ่งที่ไปไหน มาไหน อะไร อะไรที่
สอนเน้น ให้เราสามารถใช้ทั้งในทฤษฎีที่คิดและเห็นผลจริง โดยผ่านกิจกรรมที่ครูปรับแบบ
กิจกรรม งานกลุ่ม เป็นกิจกรรมที่สอนมากที่สุดในเรื่อง การรวมมือความคิด คือเอา
ทักษะความเข้าใจของเรามา แลดู ถ้ามาขอได้ เห็นผ่านกิจกรรมนี้ ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ใหม่ ถือว่า
ได้นำไปใช้จริง และได้เห็นผลของใหม่ จากที่กิจกรรมนี้ด้วย

รูปที่ 2 ตัวอย่างที่เป็นความคิดเห็นของนักศึกษาในรายวิชา 067433 ที่มีต่อกิจกรรมการจัดการเรียนการสอน (Chotivachira, 2020)

ดังนั้นจากการอภิปรายผลทั้งหมดแสดงให้เห็นว่าเหตุใดนักศึกษามีความคิดเห็นในระดับที่มากและรู้สึกชอบการจัดการเรียนการสอนและกิจกรรมการจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารอย่างสันติให้นักศึกษา ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมและพัฒนาให้นักศึกษาเป็นนักศึกษาคูครูภาษาไทยในศตวรรษที่ 21 ที่มีคุณภาพและมีศักยภาพทั้งต่อตนเองต่อผู้เรียนและต่อวงการศึกษาในอนาคต

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ในการเรียนการสอน

1) กิจกรรมบางอย่างใช้เวลาค่อนข้างมากและต้องต่อเนื่อง ดังนั้นผู้สอนควรวางแผนการสอนให้ดีและบริหารจัดการเวลาในการจัดการเรียนการสอนให้มีความเหมาะสมกับกิจกรรมแต่ละกิจกรรม

2) การจัดการเรียนการสอนหรือจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาไทยและส่งเสริมทักษะการสื่อสารอย่างสันติ ผู้สอนควรออกแบบให้เหมาะสม ไม่ยากหรือง่ายเกินไป และไม่เพิ่มภาระให้แก่ผู้เรียน

8.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารอย่างสันติของครูผู้สอนที่สอนในระดับโรงเรียน

2) ควรศึกษาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารอย่างสันติให้แก่ผู้เรียนในระดับชั้นต่างๆ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้วิชาอื่นๆ หรือวิชาอื่นๆ ระดับอุดมศึกษา

References

- Anujan, S. (2016). *Role and ability in communication of the Thai teaching teacher in 21st Century*. Master's thesis, Chulalongkorn University, Bangkok. (in Thai)
- Bangkok Business News. (2020). *Thai bullying ranking the 2nd in the world*. Retrieved from <https://www.bangkokbiznews.com/news/detail/861433> (in Thai)
- Budseeta, P. (2016). *Guideline for learning management in 21st Century*. Retrieved from <https://fms.kpru.ac.th/pr-all/pr-km/pr-km-2017/4908/> (in Thai)
- Chandrakasem Rajabhat University. (2012). *Concepts and theories on learner-centered instructional activities*. Retrieved from <https://web.chandra.ac.th/blog/> (in Thai)
- Creswell, J. W., & Plano Clark, V. L. (2011). *Designing and conducting mixed methods research*. Thousand Oaks, CA: Sage.
- Disathaporn, C. (2011). *Development of a non-formal education activity model based on bohm's dialogue and nonviolent communication to enhance intra-familial communication ability of drug rehabilitation youth's parents*. Doctor's thesis, Chulalongkorn University, Bangkok. (in Thai)
- Rosenberg, M. B. (2005). *Speak peace in a world of conflict*. Encinitas, CA: Puddle Dancer Press.

- Rosenberg, M. B. (2012). *Living nonviolent communication*. Encinitas, CA: Puddle Dancer Press.
- Rosenberg, M. B. (2015). *Nonviolent communication: A language of life*. Encinitas, CA: Puddle Dancer Press.
- Meeraka, P. (2017). What teacher be like in the 21st century. *MBU Education Journal, Faculty of Education: Mahamakut Buddhist University, 5(2)*, 20-34. (in Thai)
- Panich, V. (2013). *The 21st century learning*. Bangkok: The Siam Commercial Foundation. (in Thai)
- Ponmanee, S. (2000). *Effectiveness of classroom communication of student teaching Thai*. Chiang Mai University, Chiangmai. (in Thai)
- Pruaksakullanunt, V. (2009). *Ineffective communication*. Retrieved from http://www.moe.go.th/moe/upload/news_research/htmlfiles/9779-1181.html (in Thai)
- Puddle Dancer Press. (2005). *Key facts about nonviolent communication*. Retrieved from https://www.nonviolentcommunication.com/pdf_files/key_facts_nvc.pdf
- Stark, S. (2009). *Deep connections-parenting with nonviolent communication*. Retrieved from <https://www.naturalparenting.com.au/deep-connections-parenting-with-nonviolent-communication-300x213/>
- Steckal, D. S. (1995). *Compassionate communication training and levels of participant empathy and self-compassion*. Doctor of Philosophy in Psychology, United States International University.
- Uebergang aka, J. (2009). *The complete nonviolent communication (NVC) process for compassion, understanding, and peace*. Retrieved from <https://www.towerofpower.com.au/the-complete-nonviolent-communication-nvc-process>
- Wangtong, P. (2014). *The effectiveness of the personal from nonviolent communication training course at Plearnpattana School*. Master's thesis, Mahidol University, Nakhon Pathom. (in Thai)
- Wechayaluck, N. (2018). *Principle of learning management*. Bangkok: Chulalongkorn University Press. (in Thai)
- Wiboolyasarin, W. (2018). *Methodology of Thai language learning management*. Bangkok: Chulalongkorn University Press. (in Thai)

ภาคผนวก

ตัวอย่างผลงานของนักศึกษาจากการเรียนโดยผ่านกิจกรรมต่างๆ

กิจกรรม "ภาษาสร้างสรรค์ จรรโลงจิตใจ"	
สิ่งที่ผู้สอนอยากสื่อแทนที่จะใช้คำพูด	สิ่งที่ผู้เรียนอยากได้ยิน
เงียบ	ใช้เสียงให้เบาหน่อยนะคะ
รบกวน	ดูเหมือนพวกเธอกำลังสนุกกันใหญ่เลย เรามองเก็บกวาดยังงี้ดี
อยากให้อวยไหม	ครูว่าตรงนี้อะต้องการครูช่วยนะ
ครูอธิบายไปแล้วเมื่อวานนี่นะ	บางทีครูน่าจะอธิบายอีกแบบนะ
หยุดร้องให้ได้แล้ว	ร้องออกมาเถอะ ร้องออกมาให้หมด
มีคำถามไหม	คำถามไหนบ้างที่เธออยากถาม
เธอโอเคนะ	เธอรูสึกยังงี้บ้าง
มันไม่ได้ยากขนาดนั้น	เธอสามารถทำสิ่งนี้ได้
พวกเธอรังคุ่นอยู่สิ	ตั้งใจลงครูหน่อยนะ
ไม่เข้าใจตรงไหนบ้าง	นักเรียนมีคำถามไหมคะ
เธอรังคุ่นไหม	ใจครูอยู่ตรงไหนที่มันยังอีกไม่มาก
หยุดพูดได้แล้ว	ฟังครูก่อนนะ กะว่าไม่เข้าใจ
เธอกำลังยุ่งอยู่	อย่าลืมส่งการบ้านให้ครูด้วย
ทำไม่ฟังใจครูเลยหรอ	ทำเช่นนี้ถึงส่งส่งกับ ส่งตรงตามครูบอกเขาซะได้
ปลื้มใจที่ได้ทำเรื่องอีก	ทำใจกันหน่อยสิ ครูใจเย็นๆ
ตอบไม่ถูก	ตอนนี้นักเรียนไม่ฟัง ครูใจเย็นๆ
ไม่เข้าใจตรงไหน	ตั้งใจนะ ที่มันใจหาย-ใจไปก็หาครูได้
ครูฝึกวันถึงวันเธอ	เธอตั้งใจทำ ครูใจเย็นๆ
ทำไม่ตั้งใจเรียนก็ออกไป	หากไม่ตั้งใจเรียนนะ ไม่ทำใจนะ
เธอพูดทำไรนะ	พูดถึงจบได้ไหมคะ ครูใจเย็นๆ
ไม่สื่อกว่าคิดเป็นของตัวเอง	ลองฝึกทำด้วยตัวเองก่อน ดีไหม
แต่มันทำไม่ได้	เธอตั้งใจเรียนนะ ครูใจเย็นๆ
ทำไม่ได้ทำไม่ได้	ตั้งใจเรียนด้วย ทำแบบครู
ไปฟังครูบ้าง	นักเรียนควรฟังแบบตนเองอย่างตั้งใจ

กิจกรรม "Case Study"	
การสื่อสารในชั้นเรียนของผู้สอนและผู้เรียน	
1. วิเคราะห์การใช้ถ้อยคำของผู้สอน	ก. วิเคราะห์หรือภาษาของครูนั้น มีเจตนาที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ แต่สิ่งที่ครูทำนั้นไม่ฟังใจผู้เรียน ผู้สอนใช้ถ้อยคำที่ก่อให้เกิดความวิตกกังวล ความกลัว ความไม่สบายใจของผู้เรียน ที่ทำให้เกิดความรู้สึกไม่ดี
2. วิเคราะห์การใช้ถ้อยคำของผู้เรียน	ก. ใช้ถ้อยคำภาษาของผู้เรียนนั้น ให้ตอนแรกเกิดความไม่เข้าใจดี พอเมื่อมีการเรียนรู้ สบายใจมากขึ้น ผู้เรียนเริ่มมีกำลังใจ แต่ในบางประโยคที่พูด "หยุดพูดเถอะ" เป็นภาษาที่ไม่เหมาะสม และไม่สุภาพในการพูดกับผู้ที่สอนมากกว่า
3. แนวทางการแก้ไขกรณีการสื่อสารนี้ให้ดีขึ้น	1) ผู้สอน ควรใช้ถ้อยคำที่ช่วยในการพูดสื่อสารกับนักเรียนพูด ให้กำลังใจ รู้สึกเป็นมิตร และใจกว้างใจ รวมไปถึงการเสริมกำลังใจของผู้เรียน 2) ผู้เรียน ควรใช้ถ้อยคำที่สุภาพและเหมาะสม หากมีเรื่องไม่สบายใจ ควรขอปรึกษาจากครูผู้สอน แล้วหาวิธีแก้ไขปัญหานี้
4. ข้อคิดที่ได้จากการศึกษา กรณีศึกษา หรือกิจกรรมในครั้ง นี้ที่น่าไปปรับ ประยุกต์ใช้ในการสอนอาชีพครู (ภาษาไทย) ได้ในอนาคต	1) ครูควรคิดไตร่ตรองก่อนที่จะพูด 2) ครูไม่ควรใช้คำพูดเชิงลบต่อหน้านักเรียน 3) ครูควรใช้คำชมเชยและใจดีในการพูด 4) ครูควรใช้ภาษาในการสื่อสารที่ดี

ตัวอย่างผลงานแบบบันทึกการเรียนรู้ของนักศึกษาและแบบสะท้อนคิดของนักศึกษา

แบบบันทึกการเรียนรู้ของนักศึกษา

ชื่อ-สกุล: รหัส:

เรื่องที่เรียน "เทคนิคการสื่อสารอย่างมืออาชีพ"

สรุปสาระสำคัญของเรื่องที่เรียนในครั้งนี้นี้
 การให้คำปรึกษาให้ลูกค้าอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นสิ่งที่ต้องเรียนรู้ โดยหลักการให้คำปรึกษาที่ดีจะต้องมีขั้นตอนที่ชัดเจน และต้องมีการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ การสื่อสารที่ดีจะต้องมีการสื่อสารที่ชัดเจน และต้องมีการสื่อสารที่ชัดเจน การสื่อสารที่ดีจะต้องมีการสื่อสารที่ชัดเจน และต้องมีการสื่อสารที่ชัดเจน

สรุปกิจกรรมที่นักศึกษาได้เรียนรู้และลงมือปฏิบัติในครั้งนี้นี้
 1. ได้ฟังการบรรยายเกี่ยวกับเทคนิคการสื่อสารอย่างมืออาชีพ โดยคุณครูได้สอนเกี่ยวกับเทคนิคการสื่อสารอย่างมืออาชีพ และต้องมีการสื่อสารที่ชัดเจน การสื่อสารที่ดีจะต้องมีการสื่อสารที่ชัดเจน และต้องมีการสื่อสารที่ชัดเจน

กิจกรรมนี้ช่วยส่งเสริมทักษะการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารอย่างสันติให้นักศึกษาได้อย่างไรบ้าง
 เมื่อนักศึกษาจะออกไปฝึกสอนหรือประกอบอาชีพครูในอนาคต

นักศึกษาเห็นคุณค่าของเรื่องนี้หรือไม่ อย่างไร อย่างไรบ้าง
 เห็นคุณค่าของเรื่องนี้ เพราะว่าเรื่องนี้ช่วยให้เราเรียนรู้เกี่ยวกับเทคนิคการสื่อสารอย่างมืออาชีพ และต้องมีการสื่อสารที่ชัดเจน การสื่อสารที่ดีจะต้องมีการสื่อสารที่ชัดเจน และต้องมีการสื่อสารที่ชัดเจน

นักศึกษามีความคิดเห็นหรือความรู้สึกอย่างไรต่อการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรม/ เนื้อหาการเรียนการสอนในครั้งนี้นี้
 การศึกษาที่เกี่ยวกับการสื่อสารในชั้นเรียน / เนื้อหาที่เกี่ยวกับการสื่อสารในชั้นเรียน ช่วยให้เราได้เรียนรู้เกี่ยวกับเทคนิคการสื่อสารอย่างมืออาชีพ และต้องมีการสื่อสารที่ชัดเจน การสื่อสารที่ดีจะต้องมีการสื่อสารที่ชัดเจน และต้องมีการสื่อสารที่ชัดเจน

แบบสะท้อนคิดของนักศึกษา

ชื่อ-สกุล: รหัส:

1. กิจกรรมการเรียนรู้นี้มีความเหมาะสม ชัดเจน ไม่ยากหรือง่ายเกินไป และสามารถสื่อให้นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจเรื่องทักษะการสื่อสารด้านการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารอย่างสันติในการเรียนการสอนและในชีวิตประจำวัน
 กิจกรรมการเรียนรู้นี้มีความเหมาะสม ชัดเจน และไม่ยากเกินไป และสามารถสื่อให้นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจเรื่องทักษะการสื่อสารด้านการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารอย่างสันติในการเรียนการสอนและในชีวิตประจำวัน

2. กิจกรรมการเรียนรู้นี้ช่วยส่งเสริมทักษะการสื่อสารด้านการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารอย่างสันตตินักศึกษาสามารถนำไปปรับ ประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนและในชีวิตประจำวันได้
 กิจกรรมการเรียนรู้นี้ช่วยส่งเสริมทักษะการสื่อสารด้านการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารอย่างสันตตินักศึกษาสามารถนำไปปรับ ประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนและในชีวิตประจำวันได้

3. ความเห็นเพิ่มเติม / ความรู้สึก / หรือข้อเสนอแนะของนักศึกษาที่ต้องการเรียนกระบวนการเรียนรู้นี้
 กิจกรรมการเรียนรู้นี้มีความเหมาะสม ชัดเจน และไม่ยากเกินไป และสามารถสื่อให้นักศึกษามีความรู้ ความเข้าใจเรื่องทักษะการสื่อสารด้านการใช้ภาษาไทยเพื่อการสื่อสารอย่างสันติในการเรียนการสอนและในชีวิตประจำวัน